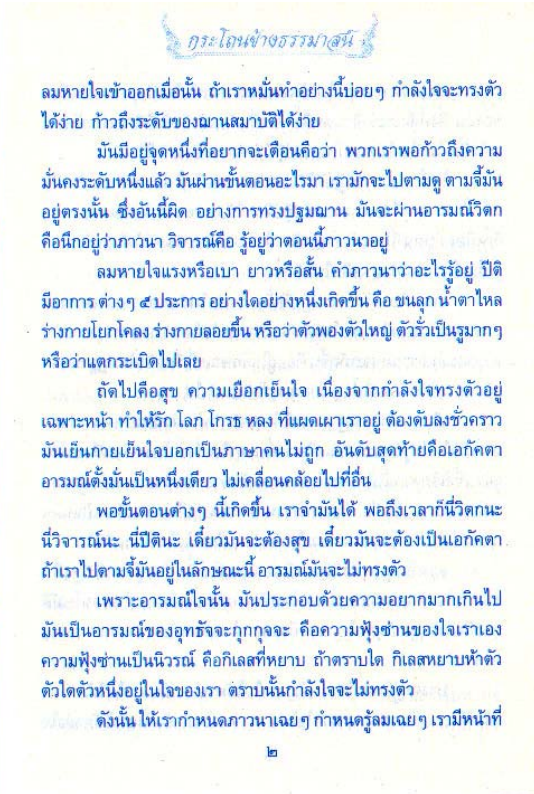
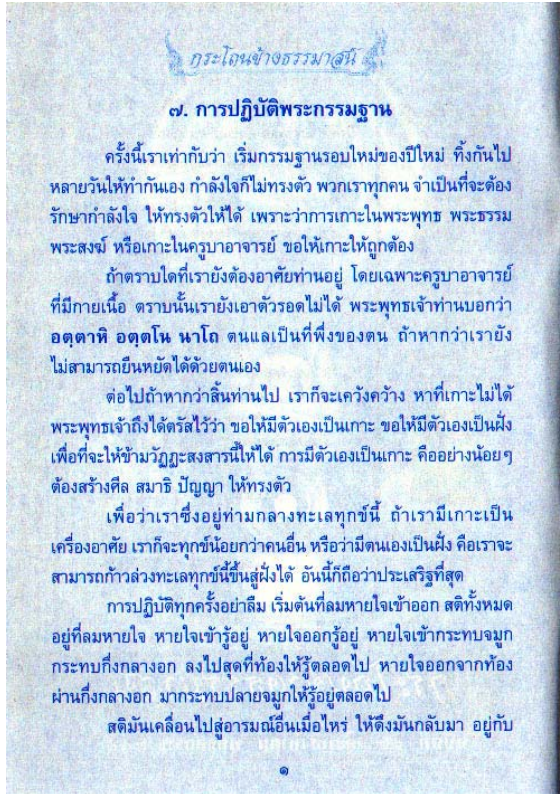

รูปที่ 01
ปกหน้า

รูปที่ 02

หน้า 01-02

กระโถนช่างธรรมาสน์

ภาวนา เรากวณของเราไป มันจะเป็นฉาน หรือไม่เป็นฉาน เป็นเรื่อง
ของมัน สิ่งที่ต้องระวังอีกจุดหนึ่งก็คือเมื่อก้าวเข้าถึงตัวบิฑิ อารมณ์ใจมัน
จะไม่อึม ไม่เบือ ไม่หน่วงในการปฏิบัติ ต้องระมัดระวังไว้
ให้ตั้งเวลาการปฏิบัติไว้ เอาประมาณครึ่งชั่วโมง หรืออย่าให้เกิน
หนึ่งชั่วโมง เหตุที่ต้องตั้งอารมณ์ปฏิบัติเอาไว้ เพราะว่าถ้าไปทุ่มเทมันมากๆ
ก็เหมือนกับคนที่โหมทำงานหนัก ถึงเวลามันจะทรงตัวได้แค่ครั้งเดียว
รุ่งขึ้นทำงานหนักอย่างเดิมไม่ได้
ขณะเดียวกัน การปฏิบัตินั้น ถ้าเราไม่ถอนอารมณ์ใจออกมา
มันจะข้ามวันข้ามคืน โดยไม่รู้ตัว ร่างกายทนไม่ไหว ประสาทร่างกายมัน
ชำรุดลง อันตรายมันจะเกิดขึ้น คืออยู่ในลักษณะที่เรียกว่าก็มีภูฐานแตก
สติแตก หรือบางคนก็บ้าๆ เพ้อๆ ทำให้เป็นบ้าไป
จริงๆ แล้วกรรมฐานช่วยให้หายบ้า ที่ทำแล้วเป็นบ้าเพราะว่าทำ
มากเกินไป ไม่รู้จักประมาณ เมื่อเราตั้งเวลาไว้ครึ่งชั่วโมง หรือหนึ่งชั่วโมง
แล้ว เมื่อเลิกจากนั้นให้ประทับระครอง รักษาอารมณ์ของเราให้อยู่ตลอด
เปลี่ยนอิริยาบถอื่น ไปทำการทำงาน จากหนึ่งเป็นยืน เป็นเดิน เป็นนอน
การเปลี่ยนอิริยาบถ ร่างกายจะได้พักผ่อน มันจะได้ไม่ตั้งจนเกินไป
ส่วนอีกจุดหนึ่งก็คือ เมื่ออารมณ์ใจเริ่มก้าวสู่สมาธิที่สูงขึ้น
ลมหายใจเข้าออกมันจะเบาลงโดยอัตโนมัติ ละเอียดลงโดยอัตโนมัติ
บางที่คำภาวนาก็หายไป บางที่ลมหายใจพร้อมกับคำภาวนา ก็หายไป
ไปด้วยกัน
บางคนรู้สึกตกใจว่า เอ๊ะ...เราไม่ได้หายใจ เอ๊ะ...เราไม่ได้ภาวนา
แล้วก็รีบตะเกียกตะกายหายใจใหม่ ภาวนาใหม่ อันนั้นทำให้กำลังใจ

๓

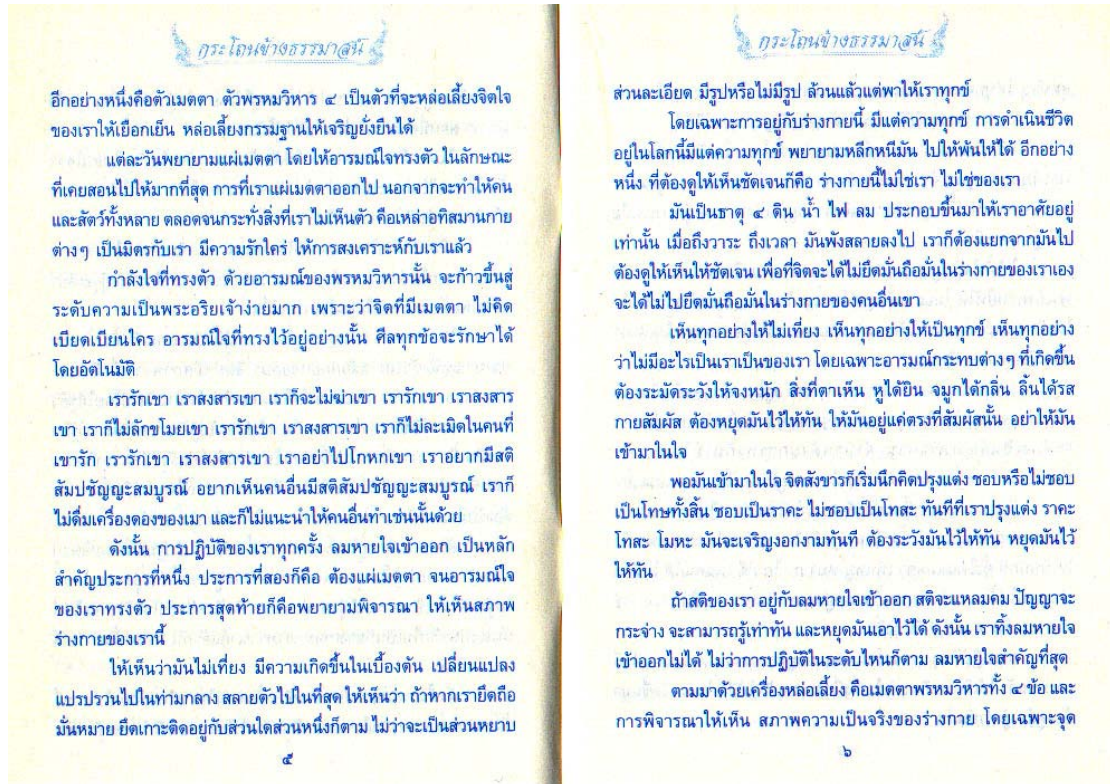
กระโถนช่างธรรมาสน์

ก้อยกลับมาสู่จุดแรกเริ่ม เขาให้กำหนดรู้ไว้เลยๆ ให้รู้ว่ตอนนี้ลมหายใจ
มันเบา ตอนนี้คำภาวนามันหายไป รู้ไว้เลยๆ
ไม่ต้องไปตกอกตกใจ ไม่ต้องไปอยากมัน ไม่ต้องไปสนใจว่า
ขั้นตอนต่อไปมันจะเป็นอย่างไร รักษาอารมณ์ให้ทรงตัวให้เป็นปกติ
เมื่อถึงเวลามันก็จะก้าวข้ามไป
เมื่อลมหายใจเบาลง หลังจากนั้น กระทั่งลมหายใจและการ
ภาวนาก็หายไป ร่างกายเหมือนกลายเป็นหินไป ความรู้สึกรวมอยู่จุดเดียว
สว่างโพล่งเฉพาะหน้าไม่สนใจอารมณ์อื่น
ให้กำหนดใจว่า เราจะอยู่ในอารมณ์นี้ ประมาณครึ่งชั่วโมงหรือ
ประมาณหนึ่งชั่วโมง แล้วก็ถอยออกมา จิตมันมีสภาพจำ เมื่อถึงเวลา
มันจะถอยออกมาของมันเอง จะได้ไม่เผลอ ข้ามคืนข้ามวันไปโดยไม่รู้ตัว
สมาธิยิ่งลึกเท่าไร เวลาที่ผ่านไปแบบไม่รู้ตัวมากขึ้น เราชูสึก
ว่าแป๊บเดียว บางทีผ่านไปครึ่งค่อนวัน ข้ามคืนไปแล้วก็มี พวกขั้นตอน
เหล่านี้เราต้องจดจำให้ขึ้นใจ ถึงเวลาถึงภาวะ อารมณ์ใจอะไรเกิดขึ้น เราจะ
ต้องรับมือมันได้ตามขั้นตอนที่เข้ามา จะได้ไม่เสียประโยชน์ของเราเอง
ตัวผมเองติดอยู่ในขั้นตอนเหล่านี้ แะอารมณ์ไปรุมฉาน ผมติดอยู่
ตั้ง ๓ ปี เพราะว่ก้าวขั้นตอนมันหมด ก็เลยตามดู ตามจึมันอยู่ตลอด โดยที่
ไม่รู้ว่ตัวนั้นเป็นอารมณ์พึงชาน จนกระทั่งวันหนึ่งทำใจไว้ว่า ต่อไปนี้
มันจะเป็นหรือไม่เป็นก็ช่างเถอะ เรากวณาก็แล้วกัน คิดแค่นั้นอารมณ์
ทรงตัวทันที
ดังนั้น พวกเราอย่าก้าวข้ามขั้นตอนไป หรือว่าอย่าไปตามจึ
ขั้นตอนของมัน อารมณ์ใจของเราเป็นอย่างไร ให้เราเอาสติกำหนดรู้เท่านั้น

๔

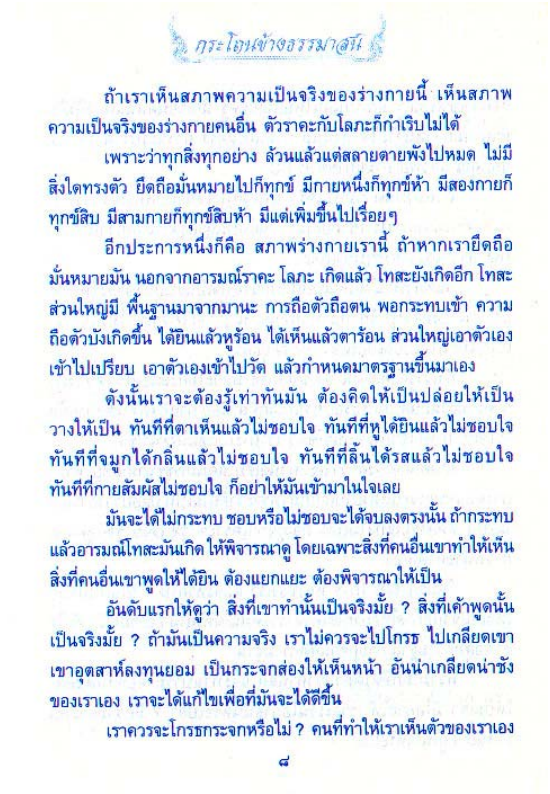
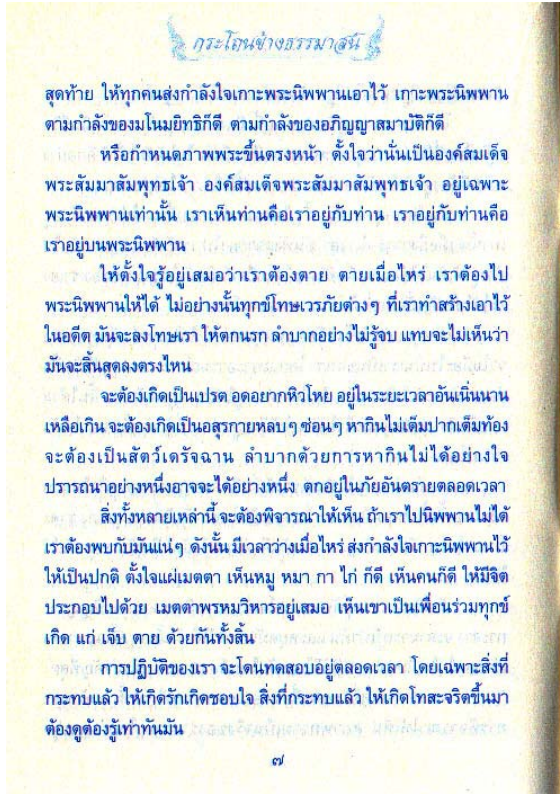
รูปที่ 03

หน้า 03-04

รูปที่ 04

หน้า 05-06

รูปที่ 05

หน้า 07-08

กระโถนข้างธรรมาสัน

ก็จัดว่าเขาเป็นครู นักเรียนคนไหนเกลียดครู นักเรียนคนไหนเอาดีไม่ได้ หาคำแก้วาทะไม่ได้ ดังนั้นถ้าว่ามันเป็นจริง ควรจะรับไว้ด้วยความชอบคุณ แล้วพยายามแก้ไขตัวเราไป

ถ้ามันไม่มีความเป็นจริง บุคคลที่โง่เขลาเบาปัญญา กระทั่งความจริงเป็นอย่างไร เขาก็ยังไม่รู้ คนแบบนี้หน้าสารมากกว่านำโกรธให้อภัยเขาเถอะ สงสารเขาเถอะ

คนที่อารมณ์ใจเป็นแบบนี้ กายวาจาใจเป็นแบบนี้ เขายังต้องเกิดอีกนาน ยังต้องทุกข์ยากลำบากอีกนาน เราจะโกรธเขาไม่โกรธเขา เบียดเบียนไม่เบียดเบียนเขาก็ทุกข์อยู่แล้ว

ถ้าเรารู้จักคิดดังนี้ อารมณ์โกรธ มันจะไม่สะสมอยู่ในจิตของเรา ถ้าคิดไม่เป็นมันสะสมไปเรื่อยๆ ทีละเล็กทีละน้อย ท้ายที่สุด คนสุดท้ายนั้น จะโหดร้าย พอเขากระทบนิดเดียว เขาก็ระเบิดตบไล่น้ำเขา

บางคนก็จะสงสัยว่า เอ๊ะ..ทำนิดเดียวแค่นี้โกรธขนาดนี้เขี้ยวหรือ? บางคนแทบจะฆ่าให้ตายไปเลยก็มี เพราะว่าคิดไม่เป็น ปล่อยวางอารมณ์ไม่เป็น ตัดอารมณ์ทิ้งไม่เป็น ต้องรู้จักวิเคราะห์ รู้จักวิจัย รู้จักดูความก้าวหน้าของตนเอง

วันนี้รัก โลก โกรธ หลงของเรา ลดลงหรือไม่? มีโอกาสให้รักให้ชอบใจ มีโอกาสให้หยอกได้ใครดี เราตัดมันได้หรือไม่? อารมณ์รัก ตัดได้ด้วยสุภกรรมฐาน กายคตานุสติกรรมฐาน

ความโลภตัดได้ด้วยจาคานุสติ และทานบารมี คือการเสียสละให้ปันเขา มีโอกาสให้ เราละเว้นโอกาสนั้นหรือเปล่า? มีความตระหนี่ถี่เหนียวอยู่ในใจหรือเปล่า?

๙

กระโถนข้างธรรมาสัน

อารมณ์โง่เขลา แก้ไขได้ด้วยพรหมวิหาร ๔ รักเขาเสมอตัวเราก็อย่าไปโกรธไปเคืองเขา สงสารอยากให้เราพ้นทุกข์ ก็อย่าไปเบียดเบียนเขา แม้แต่ตัวกาย วาจา หรือใจ เห็นเขาได้ดี อย่าไปอิจฉาริษยาเขา

ความอิจฉาริษยา มันทำให้ใจของเราเศร้าหมอง มันทำให้ตัวของเราก็ตกตัวเอง พยายามยินดีกับความดีของเขา เขาต้องสร้างบุญไว้ดีในอดีต ปัจจุบันเขาถึงได้รับความดีอย่างนั้น

ถ้าเราอยากได้ดีแบบนี้ เราต้องสร้างปัจจุบันนี้ให้ดี อนาคตข้างหน้าเราก็จะดีเช่นเขา หรือดีกว่าเขา ถ้าทุกสิ่งทุกอย่าง เราพยายามสังเคราะห์ พยายามช่วยเหลือแล้ว ไม่อาจสังเคราะห์ ไม่อาจช่วยเหลือได้ เราต้องหยุด รักษากำลังใจของเราให้ดี จะได้ไม่ไปเศร้าหมอง ไม่ไปคิดมากอยู่กับมัน

และที่สำคัญก็คือ ถ้าหากว่าเราปล่อยไม่ได้ วางไม่ได้ เราก็หลุดพ้นไม่ได้ ทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าหยุดลงเป็น มันจะเป็น สังขารแปดขันธ์ ลักแต่ว่าอยู่ ลักแต่ว่ารู้ ลักแต่ว่าเห็น ลักแต่ว่าทำ

รู้ว่าดีก็ทำ รู้ว่าชั่วก็ละ ใจไม่เกาะทั้งดีทั้งชั่ว ไม่เกาะแม้ร่างกายตัวเอง ไม่เกาะทั้งร่างกายคนอื่น ไม่เกาะโลกไหนๆ ที่ไม่ใช่พระนิพพาน จิตใจทั้งหมดปล่อยวาง อารมณ์พระนิพพาน จะเต็มอยู่ในใจเอง

แรกๆ เราก็ต้องเกาะ แต่ถ้าดำเนินมาถึงจุดนี้ไม่ต้องเกาะแล้ว อารมณ์พระนิพพานที่เต็มอยู่ในใจ จะทำให้เรารู้ว่า ตายตอนนี้เราก็นิพพานตอนนี้ นั่นแหละที่ภาษาพระท่านบอกว่า ญาณคือเครื่องรู้ มันเกิดขึ้น

แต่ถึงเครื่องรู้มันเกิดขึ้น เราก็ประมาทไม่ได้ ต้องพยายามประคับประคอง รักษาอารมณ์พระนิพพาน ให้อยู่กับเรา เรากๆ เราต้องสั่งใจขึ้น

๑๐

รูปที่ 06

หน้า 09-10

กระโถนข้างกรรมฐาน

ไปก่อน แต่พออารมณ์นิพพานเต็มอยู่ในใจ มันไม่ต้องเกาะอะไรแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างปล่อยหมด วางหมด

มันจะเป็นไปเฉพาะหน้าของมันเท่านั้น คือร่างกายก็ทำหน้าที่ของตนไป อะไรเกิดขึ้นกับมัน ก็รับรู้แก้ไขไปพลาง แก้ไขได้ก็แก้ไขไม่ได้แก้ไขไม่ได้ก็ไม่ยี่ไร รู้ว่าการเกิดของร่างกายมันเป็นแบบนี้ อารมณ์จิตมันจะปล่อยวางทั้งหมด

ทุกข์ทั้งหลายที่ส่วนใหญ่แล้ว คนเขาแบกเอาไว้ เมื่อถึงตอนนั้น ถึงวาระนั้น ทุกข์เป็นเรื่องที่เรากำหนดรู้เท่านั้น รู้แล้วก็ปล่อยมันเอาไว้ตรงนั้น วางไว้ตรงนั้น จิตใจก็เบา สบายแต่มีความสุข

เรื่องทุกข์ต่างๆ เป็นเรื่องของร่างกาย เราจะเห็นอย่างชัดเจนว่า ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรเป็นเราเป็นของเรา เกิดขึ้นในเบื้องต้น เปลี่ยนแปลงในท่ามกลาง สลายไปในที่สุด มีแต่เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งของเรา มีแต่พระนิพพานเต็มอยู่ในใจของเราเท่านั้น

อารมณ์ใจสุดท้าย ให้เกาะพระนิพพานไว้ในลักษณะอย่างนี้ ถ้าไม่ต้องเกาะ มีพระนิพพานอยู่ในจิตในใจเลย ตรึงอยู่ในจิตในใจเลย ยิ่งเป็น กาวดี ดังนั้น เรายังต้องทบทวนตัวเอง ยิ่งต้องฝึกฝนตัวเองให้มากขึ้น

เมื่อถึงวาระ ถึงเวลาจะได้ยินหยัดได้ด้วยตัวเอง ทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีอะไรแน่นอน ครูบาอาจารย์ไม่ได้อยู่กับเราตลอด ถึงเวลาต่างคนก็ ต่างไป ต่างคนต่างตาย เกาะความดีก็ไปดี เกาะความชั่วก็ไปชั่ว ไม่เกาะอะไรเลยก็ไปนิพพาน

ขอให้ทุกคนนึกถึงขั้นตอนต่างๆ อีกครั้งหนึ่งว่า สมหมายใจเข้าออก หิ้งไม้ได้ เมตตพรหมวิหาร ต้องให้ทรงตัว การพิจารณาวิปัสสนาญาณก็

กระโถนข้างกรรมฐาน

ต้องมี และจิตสุดท้ายให้เกาะที่พระนิพพาน

กำหนดสติ สมาธิ ปัญญา รู้เท่าทันสิ่งต่างๆ ที่มากระทบ กระแทบ แล้วก็วางมันลง อย่าไปนึก ไปคิด ไปปรุง ไปแต่ง ถ้าคิดปรุงแต่งเมื่อไหร่ ก็ขอบหรือไม่ขอบเมื่อนั้น แต่ละวันรักษาอารมณ์ใจเราให้ได้อย่านี้ทุกวันๆ

อย่าลืมใช้ฝึกฝนใจไปเกาะนิพพานให้ได้ ขั้นตอนการปฏิบัติ ให้ทบทวนแบบนี้ทุกวัน ๆ ทำแบบนี้ทุกวัน ย้ำแล้วย้ำอีก ซ้ำแล้วซ้ำอีก ต่อให้มันใจขนาดไหน ก็ต้องทวนเอาไว้เพื่อความสุขทั้งปัจจุบัน และอนาคตของเรา อย่าลืมว่าคลายอารมณ์ออกมาแล้ว รักษามันให้อยู่กับเรา ให้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้

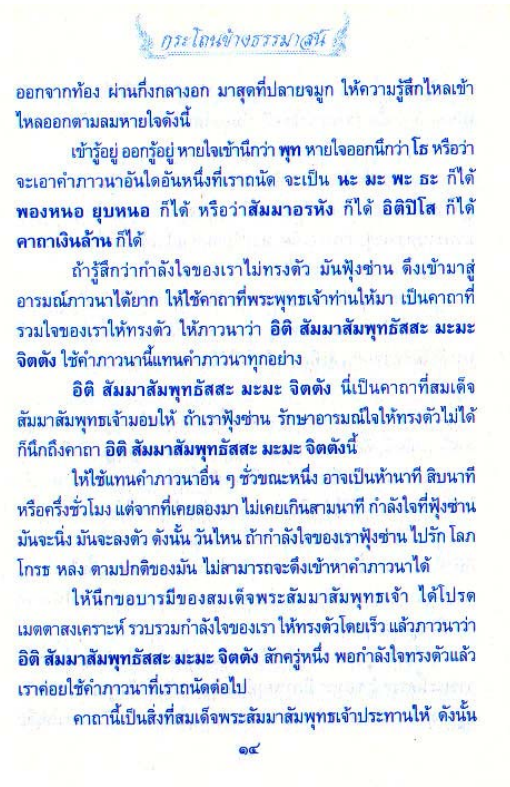
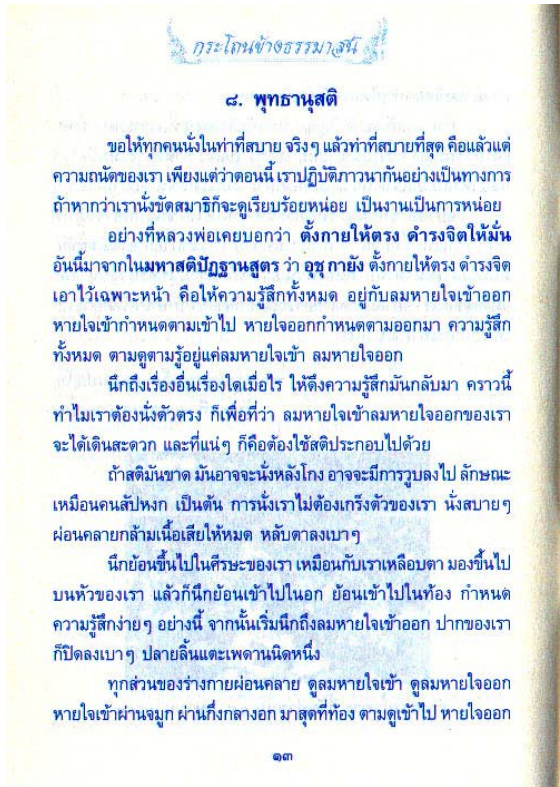
พระครูธรรมธรเล็ก สุธมฺมปญฺโญ
วันพุธที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๗

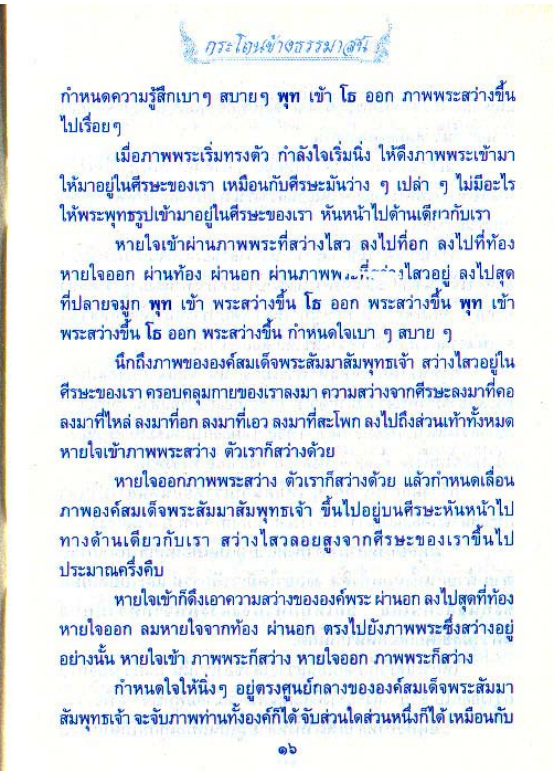
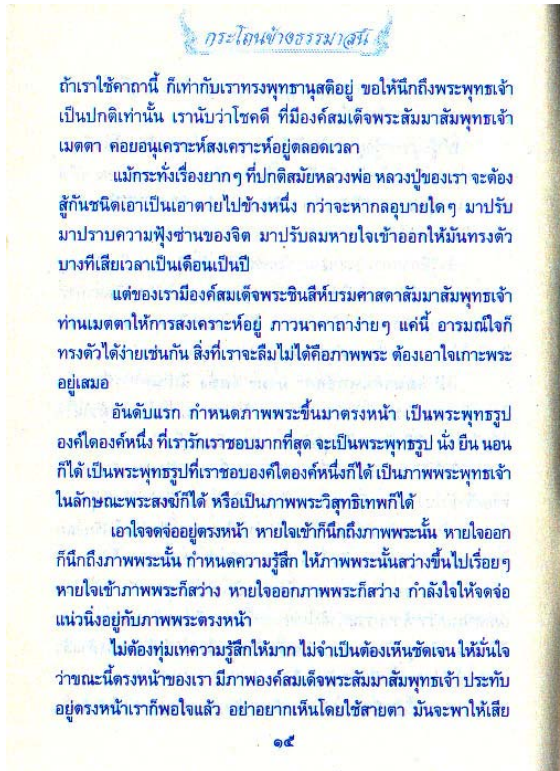
งานสร้างน้ำพระ ที่วัดท่าขนุน ๑๕ เมษายน ๒๕๔๗

รูปที่ 07

หน้า 11-12

รูปที่ 08

รูปที่ 09

หน้า 15-16

กระโถนข้างธรรมาสัน

ลมหายใจ ไหลจากองค์พระ ผ่านอก ลงไปที่ท้อง ลมหายใจออกจากท้อง ผ่านอก ขึ้นไปสู่ตที่องค์พระท่าน

เมื่อกำลังใจทรงตัวแล้ว ก็ให้ค่อย ๆ กำหนดภาพพระให้ใหญ่ขึ้น หายใจเข้า ภาพพระก็ค่อย ๆ ใหญ่ขึ้นสว่างขึ้น หายใจออก ภาพพระก็ค่อย ๆ ใหญ่ขึ้นสว่างขึ้น

กำหนดให้ความขาวสะอาด สว่างไสวขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น คือกระแสแห่งพระเมตตาบารมี ที่ประทานลงมาสู่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ทุกภาพทุกภูมิ ทุกหมู่ทุกเหล่า เพื่อปรารถนาให้เขาเหล่านั้น ล่วงพ้นจากความทุกข์ มีความสุขโดยเสมอหน้ากัน

กำหนดให้กระแสแห่งพระเมตตาบารมี ผ่านจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลงมาที่ตัวเรา กระจ่ายออกไปรอบด้าน ให้กระจ่าย สิวาสว่างนั้น กว้างออกจากตัวเรา ค่อย ๆ แ่ออกไปให้เต็มหมดทั้งท้องนี้ กว้างออกไปทั้งวัด ทั้งตลาด ทั้งตำบล ทั้งอำเภอ ทั้งจังหวัด

กว้างออกไปเรื่อย ๆ เหมือนกับเราหย่อนหินลงไปในน้ำ กระแสน้ำจะเคลื่อนเป็นวง ๆ กว้างออกไปทุกที่ ทุกที่ กำหนดใจว่า

“...มนุษย์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลาย ผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงอย่าได้มีเวรมีกรรม และเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย ขอให้ทุกท่านจงล่วงพ้นจากความทุกข์ มีความสุขโดยเสมอหน้ากันเกิด...”

ให้กระแสใจที่เยือกเย็นสว่างไสวของเรานั้น แ่กว้างออกไป กว้างออกไป ด้วยกำลังขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งใจว่า

“...มนุษย์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลาย ผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ

๑๗

กระโถนข้างธรรมาสัน

ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ผู้ที่ชีวิตของท่านทั้งหลายเหล่านั้น ได้ตกลงไปแล้วในวันหนึ่งคืนหนึ่ง ขอให้ท่านทั้งหลายเหล่านั้น จงไปเสวยสุขในสุคติภพโดยถ้วนหน้ากันเกิด...”

ให้กระแสกำลังใจของเรา แ่กว้างออกไปอีก กว้างออกไปอีก ทั้ง จังหวัด ทั้งภาค ทั้งประเทศ ทั้งทวีป ทั้งโลก กำหนดกำลังใจ กว้างออกไป กว้างออกไป จนรู้ว่าโลกของเรานั้น เหลือเพียงลูกเล็ก ๆ ลูกเดียว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและตัวเรา สว่างไสวได้เต็ม แผ่นดินแผ่นฟ้าไปหมด กระแสพระเมตตา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลังไหลผ่านกายของเรา ไปสู่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ไม่มีจุดใด ที่ว่างเว้น ไม่มีจุดใดที่ไม่ไปถึง ให้กำหนดใจว่า

“...มนุษย์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลาย ผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ผู้ที่ชีวิตของท่านทั้งหลายเหล่านั้น ตกอยู่ในความทุกข์ยาก เศร้าหมอง เดือดร้อน ลำเค็ญ ทุกข์กาย ทุกข์ใจ เจ็บไข้ได้ป่วย พิกลพิการใด ๆ ก็ดี ขอให้ท่านทั้งหลายเหล่านั้น จงได้ล่วงพ้นจากความทุกข์ทั้งหลายนั้นเกิด...”

ให้กระแสพระเมตตา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แ่กว้างไกลออกไป จากโลกของเรา ไปสู่ดวงดาวอื่น ๆ ไปสู่จักรวาลอื่น ๆ ทั่วทั้งอนันตจักรวาล

ไม่ว่าจะเป็น ที่ใดก็ตาม ที่มีสัตว์อาศัยอยู่ มีคนอาศัยอยู่ ขอให้ได้รับ กระแสแห่งพระเมตตา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอให้เขาเหล่านั้นพ้นทุกข์ ขอให้มีความสุขโดยถ้วนหน้ากัน ให้ตั้งใจว่า

“...มนุษย์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลาย ผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ

๑๘

รูปที่ 10

หน้า 17-18

กระโถนข้างธรรมาสี

ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ผู้ที่ชีวิตของท่านทั้งหลายเหล่านั้น มีความสุขความเจริญดีอยู่แล้ว ขอให้ท่านทั้งหลายเหล่านั้น จงมีความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วยเถิด...”

กระแสนแห่งความสว่าง สะอาด เบิกบานนี้ จงปรากฏ แก่สรรพสัตว์ ทุกหมู่เหล่า ทุกจักรวาล ไม่ว่าจะกี่แสนโกฏิจักรวาล ก็ให้ปรากฏโดยถ้วนทั่วกัน ความหวังดี ปราศจากอคติของเรานั้น มุ่งตรงไป

ต่ำสุดตั้งแต่แรกทฤษฎี ขึ้นมาแปรทุกจำพวก อสุรกายทุกจำพวก สัตว์ไตรภพนานทุกชีวิต มนุษย์ทุกรูปทุกนาม ภูมิตะวาทุก ๆ ท่าน รุกขเทวดาทุก ๆ ท่าน อากาศเทวดา ไม่ว่าจะป็นสวรรค์ทั้ง ๖ ชั้น รูปพรหมทั้ง ๑๖ ชั้น อรูปพรหมทั้ง ๔ ชั้น ตลอดจนถึงพระทั้งหลาย ในพระนิพพานนั้น

กระแสนแห่งพระเมตตา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม่ไปสงเคราะห์ ทุกหมู่ทุกภูมิ ทุกหมู่เหล่า ผู้ที่มีทุกข์อยู่ ขอให้พ้นจากความทุกข์ ผู้ที่มีสุขอยู่ ขอให้สุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป ผู้ใดตั้งความปรารถนาในสิ่งใด ขอให้ความปรารถนานั้น จงสำเร็จด้วยเถิด ให้ตั้งใจว่า

“...มนุษย์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลาย ผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น พึงเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กันและกัน เสียสละให้ปัน ช่วยเหลือเกื้อกูล แก่ผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์ยาก ยิ่งกว่าตน ให้พ้นทุกข์ เพื่อยังสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้ไปสู่สันติสุข อันสมบูรณ์ โดยถ้วนหน้ากันเถิด...”

กำหนดภาพพระให้โดดเด่นเต็มทั้งจักรวาล กระแสนแห่งพระเมตตาที่แผ่ปรกลงไป ไม่ว่าจะป็นสรรพสัตว์ทั้งหลาย ในภพใดภูมิใดก็ตาม

กระโถนข้างธรรมาสี

ขอให้ได้รับความสุข ความเบิกบานโดยเสมอหน้ากัน

หลังจากนั้น ให้กำหนดใจ ตั้งภาพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ค่อยๆ เล็กลง ตามลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ภาพพระที่สว่างไสวค่อยๆ เล็กลงมา เล็กลงมา จนกระทั่งปรากฏอยู่ เฉพาะบนศีรษะของเรา อีกวาระหนึ่ง

คราวนี้หายใจเข้า ให้ภาพพระเลื่อนจากศีรษะ ลงไปที่อก ลงไปที่ท้อง โดยที่เล็กลงไปเรื่อยๆ จนเป็นภาพพระองค์เล็กๆ ไสๆ สว่างไสวอยู่ในท้องของเรา หายใจออก ให้ภาพพระเลื่อนจากท้อง ขึ้นมาถึงอก ขึ้นไปบนศีรษะ

โดยภาพพระขยายใหญ่ขึ้นไป เป็นภาพพระองค์โต ขนาดที่เรา กำหนดใจได้อย่างสบายๆ อยู่บนศีรษะของเรา ไปสว่างไสวอยู่บนนั้น หายใจเข้า ภาพพระเล็กลง ไหลตามลมหายใจเข้าไป หายใจออก ภาพพระใหญ่ขึ้น ไหลตามลมหายใจขึ้นไป

ความรู้สึกเหมือนกับลมหายใจเข้าออก ไหลเข้าทางศีรษะไปสุดที่ท้อง ไหลออกจากท้อง ออกไปเหนือศีรษะที่ภาพพระนั้น หายใจเข้า ภาพพระเล็กลง หายใจออก ภาพพระนั้นใหญ่ขึ้น หายใจเข้า ภาพพระเล็กลงไปอยู่ที่ท้อง หายใจออก ภาพพระใหญ่ขึ้นไปอยู่เหนือศีรษะ

จุดที่สำคัญที่สุดคือ อย่าลืมว่าทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะป็นร่างกายของเรา วัตถุธาตุใดๆ ก็ตาม สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงก็ตาม ล้วนแล้วแต่มีสภาพที่แท้จริงคือ เกิดขึ้นในเมืองดิน เปลี่ยนแปลงแปรปรวนไปในท่ามกลาง แล้วสลายตัวไปในที่สุด

วันนี้อารมณ์ใจของเราทรงตัว ภาพพระอาจจะชัดเจนแจ่มใส

กระโถนข้างธรรมมาสน์

แต่ต่อจากนี้ไปอีกไม่นาน อารมณ์ใจของเราที่ไม่เที่ยง ก็จะไม่ทรงตัว ภาพพระอาจะหายไป ความฟุ้งซ่านอาจจะเข้ามาแทน

ดังนั้น ให้กำหนดใจ ให้รู้เท่าทันมันว่า กระทั่งผู้ปฏิบัติที่หวัง ความพ้นทุกข์ อย่างพวกเรทั้งหลาย ยังประกอบไปด้วยความไม่เที่ยง ถึงขนาดนี้ ถ้าเราไปยึดถือมั่นหมายในสิ่งที่ไม่เที่ยง ต้องการให้มันเที่ยง ต้องการให้มันทรงตัว ถ้ามันเปลี่ยนแปลงไป เราก็จะทุกข์

ดูให้เห็นสภาพที่แท้จริง ของร่างกายเรา ว่ามันประกอบขึ้นจากดิน จากน้ำ จากลม จากไฟ ให้เป็นเรื่อร่วนที่เราอาศัยอยู่ชั่วครั้งชั่วคราว ถึงวาระ มันก็ตาย มันก็พังไป ดูเด็กที่เพิ่งเกิดมา ตอนแรกก็นอนหงาย

จากนั้นหัดพลิกคว่ำ หัดคลาน หัดยืน หัดเดิน ในที่สุดก็วิ่งได้ จากเด็กเล็กกลายเป็นเด็กโต เป็นหนุ่มเป็นสาว เป็นวัยกลางคน เป็นคนชรา ในที่สุดก็ตายไป ไม่มีใครทรงตัวอยู่ได้ สรรพสัตว์ทั้งหลาย เกิดเท่าไรก็ตายหมดเท่านั้น

ท้ายที่สุด ร่างกายนี้ก็เสื่อมสลาย วัตถุธาตุทั้งหลายก็เสื่อมไป ไม่มีอะไรทรงตัว ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งหมด สลายตัวหมด กลายเป็นฝุ่น กลายเป็นผง กลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับจักรวาล ทุกสิ่งทุกอย่างหมดสิ้น ไม่มีอะไรเหลือเป็นเรา เป็นของเรา

คนที่เรารัก ของที่เรารัก ทรัพย์สินสมบัติทั้งปวงที่เราหามา ท้ายสุด ก็เสื่อมสลายไปสิ้น ยึดถือมั่นหมายเมื่อไร ก็มีแต่ความทุกข์ เพราะไม่มีอะไรที่ทรงตัว เป็นเรา เป็นของเราเลย กระทั่งร่างกายนี้ก็ไม่มีทรงตัว ไม่มีอะไรเป็นของเรา แล้วร่างกายของคนอื่น จะเป็นของเราได้อย่างไร ? ทุกวันที่จับภาพพระอย่างนี้ ให้กำหนดใจนึกถึงความไม่เที่ยง

กระโถนข้างธรรมมาสน์

ความเป็นทุกข์ ความไม่มีอะไรเป็นเรา เป็นของเรา ไม่มีสาระ ไม่มีแก่นสาร มีแต่ความทุกข์ยาก ร่างกายนี้เป็นก้อนทุกข์ เกิดอยู่ในโลก ที่เต็มไปด้วยความทุกข์ยากเร่าร้อน เกิดเมื่อไหร่ก็ทุกข์อย่างนี้อีก เราไม่พึงปรารถนามันแล้ว

ถ้าหากว่าเกิดใหม่แล้วทุกข์อีก การไม่เกิดที่พาให้พ้นทุกข์ นั่นก็คือพระนิพพาน ให้ส่งกำลังใจเกาะพระนิพพานเอาไว้ นึกถึงภาพ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งใจว่าพระพุทธรูปทั้งหลายไม่อยู่ที่ใด นอกจากพระนิพพานที่เดียว เราเห็นท่านคือเราอยู่กับท่าน เราอยู่กับท่านคือเราอยู่บนพระนิพพาน

เอากำลึงใจเกาะภาพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นึกง่าย ๆ สบาย ๆ ว่าตอนนี้เรานั่งอยู่ ตรงเบื้องพระพักตร์ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตอนนี้เรานั่งอยู่บนพระนิพพาน

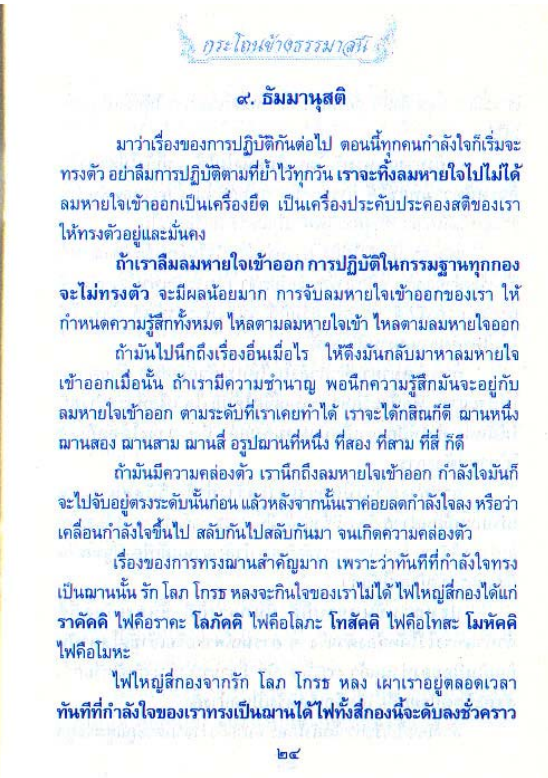
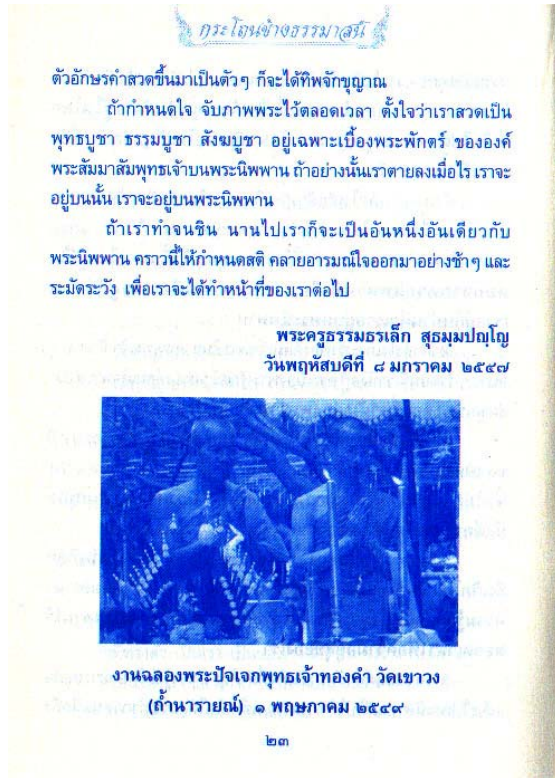
ตอนนี้เราเป็นผู้ล่วงพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง ด้วยพระบารมี ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิจต่าง ๆ ที่จะทำเพื่อความพ้นทุกข์ นั้นไม่มี สถานที่นี่ใส สะอาด สว่าง สงบ ปราศจากความทุกข์ มีแต่ความสุขโดยส่วนเดียว ให้กำหนดใจให้แน่วนิ่งเอาไว้

รักษาอารมณ์ใจของพระนิพพาน ให้อยู่กับเราให้นานที่สุด ถึงเลิกไปแล้ว ก็ให้แบ่งกำลังใจส่วนหนึ่ง นึกถึงตรงนี้ได้ตลอดเวลา ความรู้สึกส่วนหนึ่งของเรา ต้องเกาะภาพพระ เกาะพระนิพพานไว้ ตลอดเวลา เพื่อความอยู่สุขของเรา

การสวดมนต์ทำวัตร เป็นกิจที่สำคัญ ถ้าเรารู้จักรักษาอารมณ์ใจ แม้จะไปพระนิพพานก็ได้ การสวดมนต์ทั่วไปได้สมาธิ ถ้ากำหนดนึกถึง

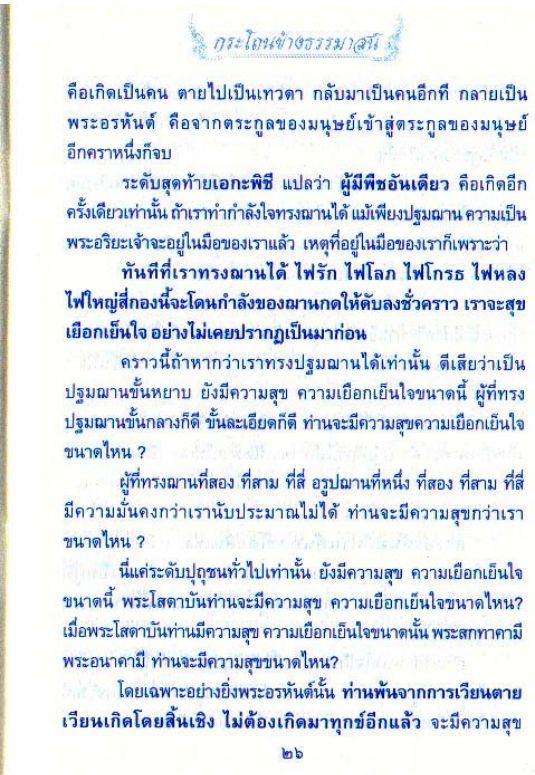
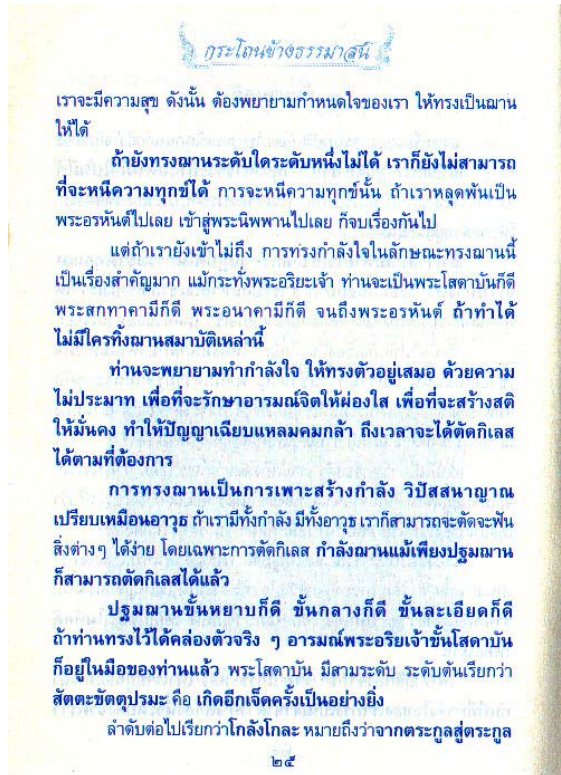
รูปที่ 12

หน้า 21-22

รูปที่ 13

หน้า 23-24

รูปที่ 14

หน้า 25-26

กระโถนเจ้าอภรรมาสน์

ขนาดไหน? อรรถกถาจารย์ ท่านกล่าวไว้ว่า พระเจ้าจักรพรรดิที่มีความสุข
ไม่มีความหวาดสะดุ้งต่อสิ่งใด เพราะทราบว่าเป็นที่ไม่มีใคร
เป็นศัตรูของท่านได้นั้น

ความสุขของพระเจ้าจักรพรรดินั้น ไม่ได้เศษหนึ่งส่วนสิบหก
ของพระโศดบัน เพราะพระเจ้าจักรพรรดินั้น ถ้าหากว่าพลาดยังสู
อบายภูมิได้ ยังเกิดเป็นสัตว์นรก เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน
ได้ แต่พระโศดบันนั้น ท่านปิดอบายภูมิโดยสิ้นเชิง

การเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน ที่มีแต่ความทุกข์
นั้น จะไม่มีสำหรับท่านอีกต่อไป คราวนี้พระสภากามีที่รัก โกรธ
หลง เหลือน้อยเต็มทีนั้น ท่านจะมีความสุขมากกว่าพระโศดบันขึ้นไปอีก
ขนาดไหน?

พระอนาคามีที่ไม่ต้องลงมา เวียนเกิดเวียนตายในภพต่าง ๆ
เกิดเป็นพรหมแล้ว ปฏิบัติต่อให้เข้าพระนิพพานไปเลย เป็นการประกัน
ความเสียว่า ความทุกข์ในระดับหยาบนั้น จะไม่มีสำหรับท่านอีก
ท่านจะมีความสุขขนาดไหน?

พระอรหันต์ที่ท่านพันทุกข์โดยสิ้นเชิง จะมีความสุขสัก
ขนาดไหน? แล้วพระพุทธเจ้าของเราที่เป็นจอมอรหันต์ เป็นผู้
ตรัสรู้เองโดยชอบ สามารถสั่งสอนผู้อื่นให้รู้ตามได้นั้น ท่านจะมี
ความสุขเพียงใด?

ถ้าเรากำหนดใจนึกตามดังนี้ได้ ปัญญาเกิดดังนี้ได้ เราจะ
มองเห็นว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์นั้น ควรแก่การเคารพจริงแท้
กำลังใจเราก็จะมั่นคงต่อพระรัตนตรัย ไม่ล่องเกินด้วยกาย ด้วยวาจา

กระโถนเจ้าอภรรมาสน์

ด้วยใจ การที่เรากำลังใจทรงตัวในการเคารพพระรัตนตรัย เป็นกฎ
ข้อแรกของการเป็นพระโศดบัน

เมื่อท่านทรงฌานอยู่ ไม่ว่าจะขยับไปทางด้านไหน สติจะ
รู้รอบ ศีลของท่านจะเป็นห้าข้อก็ดี แปดข้อก็ดี สิบข้อก็ดี สองร้อย
ยี่สิบเจ็ดข้อก็ดี ก็ไม่ใช่เรื่องเหนือปากกว่าแรง พอยุ่ยันมันจะรู้ว่าศีลจะขาด
จะพร่องหรือไม่?

เมื่อท่านรักษาศีลทุกสิกขาบท ให้บริสุทธิ์ผุดผ่องได้ ด้วยกำลัง
ของฌานสมาบัติ ที่ช่วยในการดำรงสติ สร้างเสริมปัญญาให้เกิดขึ้น
เมื่อศีลทุกข้อของเราบริสุทธิ์ได้ ก็อย่ายุ่งสงสัยเสริม ให้คนอื่นเขา
ทำลายศีล เห็นคนอื่นเขาละเมิดศีล ก็อย่าไปยินดีด้วย

ถ้าท่านทำอย่างนี้ได้ กฎข้อที่สองของการเป็นพระโศดบัน ก็อยู่
ในมือของเรา ก็เหลือเพียงข้อสุดท้าย คือให้รู้ตัวอยู่เสมอว่าเราต้องตาย
ไม่ว่าเราจะทรงฌานสมาบัติได้ขนาดไหนก็ตาม เราทุกคนต้องตายแน่

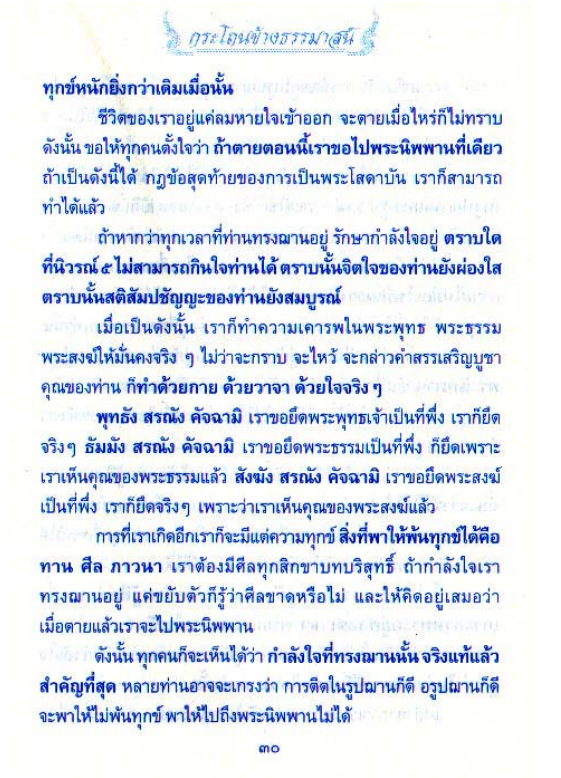
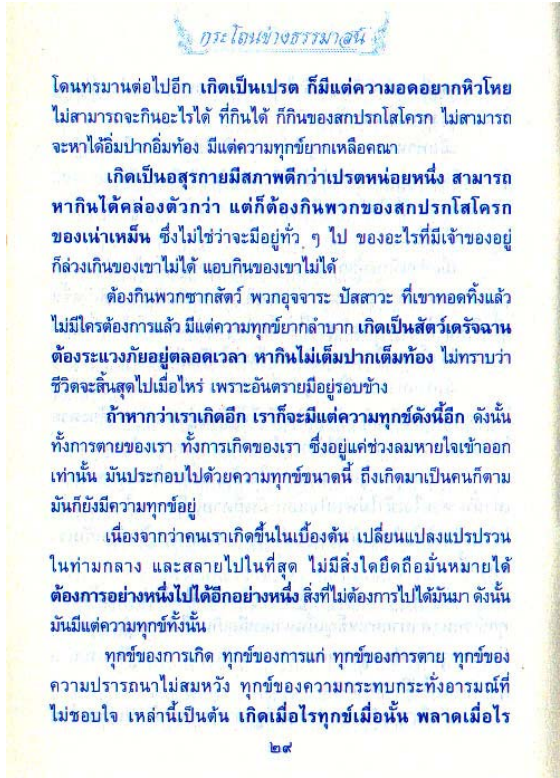
ความตายอยู่เพียงลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ของเรา
เท่านั้น หายใจเข้าไม่หายใจออก มันก็ตายแล้ว หายใจออกแล้ว
ไม่หายใจเข้าไปใหม่ มันก็ตายเช่นกัน ความตายอยู่ใกล้ชิดกับเรา
ขนาดนี้

ถ้าหากว่าตายแล้ว ตกสู่ออบายภูมิ เกิดเป็นสัตว์นรก ต้องทน
ทุกข์เวทนา ลำบากยากเข็ญเนิ่นนานเหลือเกินมีไฟเผาอยู่ตลอดเวลา
มีสรรพาวุธสับฟันอยู่ตลอดเวลา ความเจ็บปวด ความรู้สึกครบถ้วน
ทุกอย่าง แต่ไม่มีการตายเลย

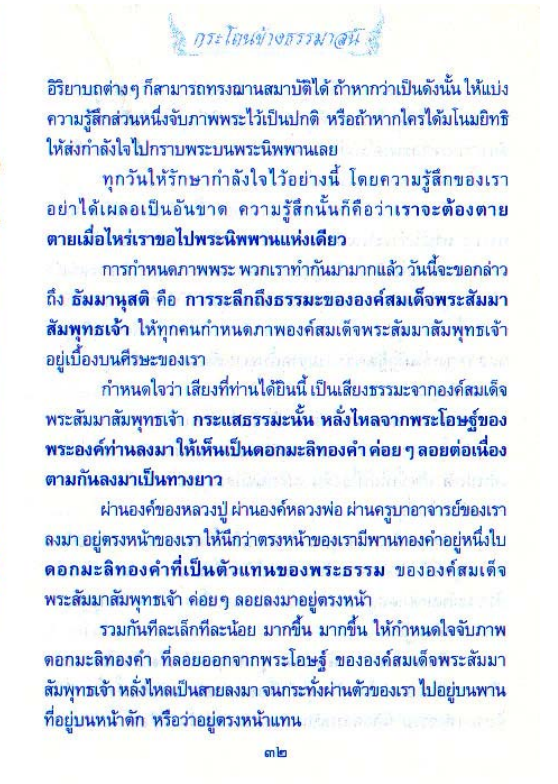
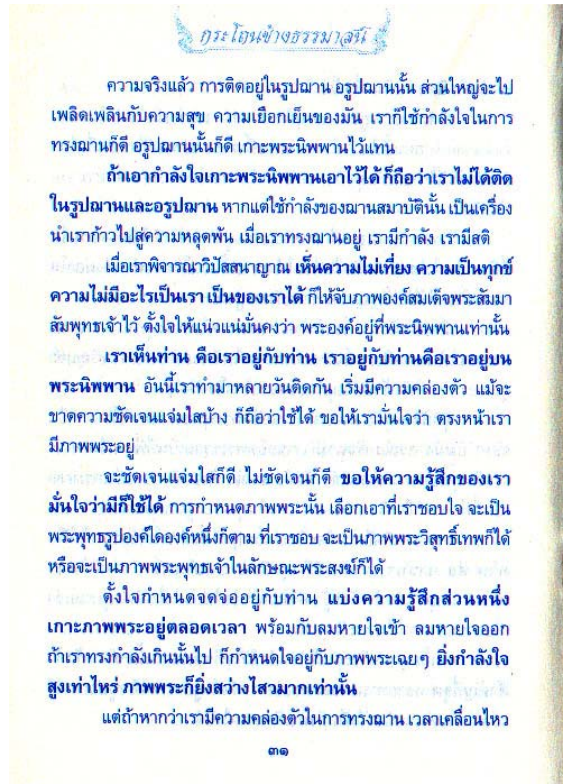
เมื่อถึงวาระ ถึงเวลา ร่างกายที่ถูกทำลาย ก็จะกลับเป็นขึ้นมาใหม่

รูปที่ 15

หน้า 27-28

รูปที่ 16 หน้า 29-30

รูปที่ 17
หน้า 31-32

พระโขนงเจ้าธรรมมาลี

ให้กำหนดความรู้สึกอยู่อย่างนี้ ให้หลังไหลวนเวียนอยู่อย่างนี้ ไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีการเติม ลงมาเท่าไรก็มีอยู่เท่าเดิมที่เราต้องการ ต้องการจะมากขนาดไหนก็ตาม จะเอาห้าดอก เจ็ดดอก เก้าดอก หรือว่า เต็มทั้งพานก็ดี แล้วแต่เราชอบใจ

ถ้าเราสามารถกำหนดสติ นึกภาพอย่างนี้ได้ ตัวอารมณ์มันมาสติ กรรมฐานของเราจะทรงตัวดีมาก จริงๆ แล้ว ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั้น มีอยู่กับเราตลอดเวลา พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า **อุปปาทา วา ภิกขเว ตถาคตาหัง** ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตถาคต จะเกิดขึ้นก็ดี **อนุปปาทา วา ตถาคตาหัง** ตถาคตจะไม่เกิดขึ้นก็ดี **ฐิตา วะ สา ธาตุ อัมมมฐิตตา** ธรรมชาติทั้งหลาย ก็ทรงตัวของมันอยู่อย่างนั้น เป็นปกติอยู่แล้ว

สัพเพ สังขารา **อนิจจาติ** อันว่าสังขารทั้งหลาย หมายถึง สรรพสิ่งทั้งหลาย คน สัตว์ วัตถุธาตุ สิ่งของใด ๆ ก็ตาม มีความไม่เที่ยง เป็นปกติ เกิดขึ้นในเมืองต้น เปลี่ยนแปลงแปรปรวนไปในท่ามกลาง สลายตัวไปในที่สุด

สัพเพ สังขารา **ทุกขาติ** สรรพสิ่งทั้งหลาย ประกอบไปด้วย ความทุกข์ ไม่ว่าจะคน จะสัตว์ จะต้นไม้ จะสิ่งของใด ๆ ก็ตาม ถ้าไม่ใช่ ตัวของมันเองเกิดอยู่ในกองทุกข์ ก็ประกอบขึ้นมาจากความทุกข์ยาก ลำบากเหมือนผู้อื่น

สัพเพ อัมมา **อนัตตาติ** ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรทรงตัว เป็นเราเป็นของเราได้ หายสุดก็เสื่อมสลายตายทิ้งไปทั้งสิ้น นี่คือนิยามแห่งธรรม นี่คือความเป็นจริงแห่งธรรมะนั้น นี่คือคำจำกัดความ

๓๓

พระโขนงเจ้าธรรมมาลี

ของธรรมะนั้น

องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็นอัจฉริยะมนุษย์สุดประเสริฐ ทรงพระปัญญาคุณอันล้ำเลิศ สามารถตรัสรู้ มองเห็นธรรมะที่มีอยู่ เป็นปกติที่ได้ชัดเจน ขณะที่มีผู้อื่นเขาไม่เห็น เมื่อรู้แล้ว พระองค์ท่านก็นำ มาสอนเราให้รู้ตาม

ผู้รู้ท่านจึงกล่าวไว้ว่า **สวาภาขาโต ภควตา อัมโม** ธรรมะ อันองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั้น ตรัสไว้ดีแล้ว **สันติฎฐิโก** ผู้ปฏิบัติตามจะรู้เห็นได้ด้วยตนเอง ใครทำใครได้ ทำแทนกันก็ไม่ได้ รู้แล้วจะบอกกล่าวคนอื่นก็ยาก เพราะธรรมะเป็นของละเอียดลึกซึ้ง

อกาลิโก ธรรมะนั้นมีอยู่แล้วเป็นปกติ มีอยู่แล้วในทุกกาลทุกสมัย **เอหิภัสสิโก** เป็นเรื่องที่ทำพิสูจน์ได้ ใครมาปฏิบัติก็จะเห็นผล ขอให้ตั้งใจทำจริงเท่านั้น **โอบนยิโก** ขอให้โน้มหน้าเข้ามาในกายนี้ ให้เห็นธรรมทั้งภายในกายนอกให้เป็นปกติ

ให้เห็นทุกสิ่งทุกอย่างในตัวคนอื่น ว่ามันไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์ ไม่มีอะไรเป็นเราเป็นของเรา แล้วท้ายที่สุดก็น้อมเข้ามาว่า ร่างกายนี้ก็ ไม่เที่ยง ร่างกายนี้ก็ทุกข์ ไม่มีอะไรเป็นเราเป็นของเราเช่นกัน

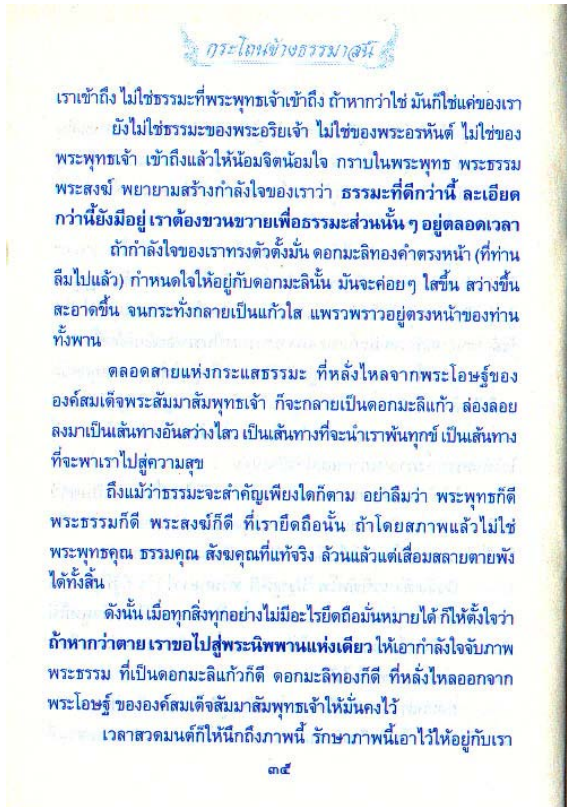
ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ ท่านกล่าวไว้ว่า ผู้รู้ที่เกิดจากการปฏิบัติ นั้น จะรู้ได้ด้วยตนเอง **ธรรมะนั้นเป็นของละเอียด คำพูดที่ดี ตัวหนังสือที่ดี เป็นของหยาบ ไม่สามารถที่จะอธิบายความละเอียดของธรรมะอย่างแท้จริงได้**

ยกเว้นท่านทำถึงเมื่อไหร่ ท่านก็จะรู้สึกได้ว่า อ้อ...ที่แท้ธรรมะเป็น อย่างนี้ แต่อย่าไปยึดถือมันหมาย เพราะว่ามันน่าจะจะเป็นธรรมส่วนที่

๓๔

รูปที่ 18

หน้า 33-34

รูปที่ 19

พระโอรสข้างธรรมาสี

สนทนากับพระเล็ก สุธมมปญโญ
เดือนมิถุนายน ๒๕๔๕
ณ บ้านอนุสาวรีย์ฯ

ถาม : มันได้สมาธิอยู่ค่ะ เวลาสวดเราน้อมจิตสวดถูกใหม่คะ จะมีหาหุงๆ มงคลจักรวาลพ่นๆ ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกยาว จะดูหนังสือด้วยแต่ว่าไหว้พนมมือ จะช่วยยาวโดยไม่ดูหนังสือไม่ได้ จะจำได้แค่ชินบัญชร

ตอบ : จะ เอาให้ได้ก็แล้วกัน ครูของอาตมาสวดชินบัญชรวันละ ๕๐๐ จบ ครูสอนอาวูรศึกษาสมัยเป็นฆราวาส เพราะมีอยู่ช่วงหนึ่งทำหมดลมไปแล้วไปเจอพระคือ หลวงพ่อโต วัดระฆัง ท่านถามว่าต้องการให้ช่วยอะไร ครูก็เลยบอกว่าเขียนนิยายเรื่องยาวยังไม่จบ (ท่านเขียนเรื่องเพชรพระอุมาอยู่) ท่านบอกว่าถ้าหากว่าหลวงปู่ช่วยให้มีชีวิตอยู่จนเขียนนิยายจบได้ ตั้งแต่พื้นขึ้นไป จะสวดชินบัญชรถวายวันละ ๕๐๐ จบ เสร็จแล้วก็พินกลับมาจริงๆ ตั้งแต่ต้นมาท่านก็สวดชินบัญชรทุกวันๆ ละ ๕๐๐ จบ จะไปทำงานทำอะไร สติจะอยู่กับการสวดมนต์ตลอด เวลาท่านขับรถไปทำงานไปสำนักพิมพ์ หรือไม่ก็ออกไปทดสอบอาวูรตามสนามอาวูรต่างๆ หรือหน่วยทหาร ไปถึงตรงไหนสวดได้ก็จบท่านจะรู้ตลอด สมာธิขนาดนั้น คราวนี้ผลเกิดตรงที่ว่าพอสมาธิขนาดนั้นเกิดอภิญญาขึ้นมาเอง เพราะว่าตอนเด็กท่านมีพื้นฐานเรื่องคาถาจากปู่จากพ่อและก็ครูพรานสอนมาอยู่แล้ว ก็เลยพลอยได้ผลมากขึ้น มีอยู่ครั้งหนึ่งฝรั่งเขาเอากะระกันกระสุนมาให้ลอง จะเป็นแบบติดรถยนต์สำหรับผู้นำประเทศเขา เขายังด้วยเอ็ม ๑๖ จ่อยิงแล้วไม่เข้า ครูเขบอก ว่า โครททดสอบแบบนี้ก็ยังไม่เข้าทั้งนั้น

พระโอรสข้างธรรมาสี

เพราะเขาไปจ่อยิง ปืนนี่มีขีปนาวุธคือระดับความเร็วของกระสุน หากมันทรงตัวได้ขนาดไหน มันถึงจะแสดงอาณาภาพของมันออกมาเต็มทีขนาดนั้น ครูเขากอยมาประมาณ ๑๐๐ เมตรยิงทะเลลุดลุดไปเลย ฝรั่งเขาไม่ยอม กลับไปผลิตใหม่หนา ๒ นิ้ว (บริษัท การิเดียนผลิต) คราวนี้ใช้ปืนอะไรก็ยังไม่ทะลุ กระทั่งปืนไรเฟิลยิงข้าง ขนาด ๔๕๔ แม็กนัมก็ยังไม่ทะลุ ยิ่งไปก็แต่ราวเป็นรอยแบบโยแมงมุมเท่านั้น เขาลองยิงจนกระทั่งมันใจว่าเป็นสันปืนยาวที่ชนิดยิงไม่ทะลุแน่ ครูเขบอกลองใหม่ แล้วก็หยิบกระสุนขึ้นมาดัดหนึ่ง เป่าฟุ้ง แล้วก็ใส่ เป็นกระสุนเล็ก ๆ แค่ขนาด ๓๐๘ วินเชสเตอร์แม็กนัมแค่นั้นยิงทะลุเลยเลย ฝรั่งง! ครูเขบอกว่าจะไม่ต้องกลัวเรื่องแบบนี้ในประเทศไทยมีทำไม่ได้ไม่มากนัก คือพอท่านยอมทุ่มเทอยู่กับชินบัญชรวันละ ๕๐๐ จบทุกวันมันเกิดอภิญญาเกิดฤทธิ์ขึ้นมาเอง ฉะนั้นเรื่องของคนที่เคยทำของเก่าเอาไว้ “มี” ถึงวาระ ถึงเวลา สมาธิถึงเมื่อไหร่ ของเก่าเอากลับมาใช้ได้หมดเลย

ถาม : แล้วการไม่ต้องสวดมนต์เยอะแต่เน้นสมาธิเยอะๆ ภาวนาสังสัจสมมติ จะแรงกว่าหรือเปล่านั้น ?

ตอบ : อยู่ที่เรากำหนดใหม่? ถ้าหากว่านั่งสมาธิมากแต่จิตใจไม่มีคุณภาพก็เท่านั้นแหละ เมื่อกี้ก็บอกแล้วใช่ไหม นิ่ง ๒ ชั่วโมง ๕ ชั่วโมง ใจมีคุณภาพแค่ครึ่งชั่วโมง ที่เหลือนั่งตมมันไปเรื่อยมันก็ได้ผลน้อย แต่ในขณะเดียวกันการสวดมนต์ถ้าเราทำเป็น เอาใจเกาะพระ สวดถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา สามารถแปลในสิ่งที่เราสวดได้ตั้งใจนำไปปฏิบัติ จะมีผลมากกว่า อยู่ที่ว่าเราทำเป็นแค่ไหน ถ้าทำเป็นมีผลได้ย่นนิพพานไปเลย ถ้าถามว่าสวดมนต์กับนั่งสมาธิอันไหนดีกว่า ตอบไม่ได้จะ

รูปที่ 20

หน้า 37-38

กระโถนข้างธรรมมาจารย์

สำคัญอยู่ที่ว่าเราทำเป็นแค่ไหน?

ถาม : มีคนบอกว่าไม่ต้องสวดเยอะหรอก เอาแค่ อิติปิโส แล้วก็นั่งสมาธิไปเลย เรายังไม่ได้ฌานหายาก คนได้ฌานทำง่าย

ตอบ : ก็สวดมนต์ไปเถอะ ถ้าสวดมนต์ด้วยความตั้งใจจริง ๆ สมาธิจะทรงตัวเองโดยอัตโนมัติ ยิ่งสวดได้เยอะยิ่งดี ธรรมดาที่ยังสวดไม่จบสมาธิมันจะยังไม่คลาย แต่พอสวดจบปุ๊บตั้งใจจะต่ออีกหน่อยมันไม่เอาแล้ว ยิ่งสวดได้เยอะยิ่งทรงตัวได้นาน

ถาม : การที่จิตของเราพอเห็นพระเก่าๆ จะรู้สึกที่เราชอบ เกิดจากอะไรคะ ?

ตอบ : นั่นเป็นการชอบส่วนตัว อาจจะเคยเป็นนักโบราณคดีมา

ถาม : นี่คะ องค์นี้คะ

ตอบ : องค์นี้ใครเห็นก็ต้องชอบ อาตมาเองยังชอบเลย หลวงพ่อวัดสระเกษ ท่านประทานมาให้เมื่อคืนนี้

ถาม : เมื่อคืนนี้หรือคะ ?

ตอบ : เมื่อคืนไปทำวัตรอยู่กับท่าน ท่านก็เห็นเราไปหาท่านประจำ หลวงพ่อท่านเมตตาต่อลูกศิษย์ของหลวงพ่อวัดท่าซุงมากเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะไปอยู่ไกลอยู่ใกล้แค่ไหน ถ้าท่านเคยพบเคยเห็นเคยพูดคุย จำได้ท่านจะถามถึงตลอด คราวนี้เดี๋ยวก็ฝากคนโน้นมาคนนั้นมาเราก็ก็นำท่านมา ๙ ปีกว่าแล้วก็เลยต้องมอมขอมตัว ถึงเวลาถ้ามากรุงเทพฯ ก็ต้องเข้าไปกราบท่านก่อน ไปๆ มาๆ ท่านเห็นเราไปบ่อยมีพระอยู่ท่านก็เลยประทานให้มารับด้วยความยินดีเลยจะ เพราะว่าคุณครูบาศรีวิชัยให้คุณค่าไม่ได้โดยตรงของเก่า คุณค่าอยู่ที่ ๒ สถาน ๑. สำคัญที่สุดเป็นรูปพระพุทธเจ้า

กระโถนข้างธรรมมาจารย์

เป็นอนุสติที่เราปรารถนาอยู่แล้ว ๒. พระที่เป็นครูบาอาจารย์อย่างหลวงปู่สมเด็จท่านมีเมตตาประทานมาให้ คุณค่าทางใจมหาศาลนับไม่ได้ เพราะฉะนั้นจะของเก่าของใหม่ของอย่างไรก็ตาม ถ้าท่านให้ถือเป็นมงคลชีวิตของเราเลย อันนี้ก็ตั้งใจเลยจะเอาไว้บูชาเป็นการส่วนตัวไปเลย ไปไหนก็แบกไป

ถาม : เหมือนกับได้ของไปไหนก็เอาไปด้วย ถ้าเราไปยึดแบบนี้เท่ากับเรายึดติดกับของ

ตอบ : เมื่อเก็บอกแล้วใจว่า เรายึดสิ่งเป็นมงคลก็ดีกว่ายึดในสิ่งไม่เป็นมงคล ถ้าเราไม่มีสิ่งให้ยึดเกาะเราจะไม่มัวมัวให้ปล่อยวาง

ถาม : ถามถึงพระพุทธรูป พระสังกัจจายน์ ปี ๒๕๐๕ พอดีมียันต์หลังพระสังกัจจายน์เหมือนกับยันต์ที่เราแขวนคอนี้ เป็นนิมิตที่ดี นี่ก็ปีสีกว่าเหมือนกัน พระภิกษุสงฆ์ที่ไปทำบุญด้วยกัน โยมอยากจะได้ใหม่เป็นของหลวงเดียวท่านปลุกเสกครั้งสุดท้าย ท่านบอกว่ามีอยู่ ๒-๓ องค์ ส่วนใหญ่คนเขาเช่ากันเป็นแสน บอกว่าถ้าองค์เป็นแสนहुคงไม่มีปัญหาหรอกคะ แล้วแต่บุญบารมีก็แล้วกัน แล้วก็นั่งสมาธิตรงข้ามกับพระภิกษุ ตรงข้ามกับที่ๆ เขาจัดให้พระสังกัจจายน์นะคะ พอเห็นท่านก็หันหน้าไป แต่ข้างหลังเห็นเป็นยันต์เหมือนที่เราแขวนคออยู่ ไปนั่งหาพระสังกัจจายน์ที่บ้านว่ามีอีกไหม ยันต์แบบนี้ไม่มีเลย แต่มาวันหนึ่งก็หยิบพระขึ้นมา เอ๊ะ! มันมียันต์ที่เราแขวนคออยู่นี้ ก็เลยสงสัยว่ามันคืออะไร ?

ตอบ : เป็นนิมิตที่ดีก็แล้วกัน หลวงเดียวท่านในสมัยที่เป็นเจ้าคณะภาคฯ ท่านก็ไปกราบหลวงพ่อที่วัดท่าซุงประจำ เป็นเจ้านายประเภทที่วิ่งเข้าหาลูกน้อง คือท่านรู้ว่าใครดีในเมื่อรู้ว่าใครดีท่านก็ลงทุนไปหาเอง

รูปที่ 21
หน้า 39-40

กระโถนข้างธรรมมาสน์

ถาม : ดวงหมตอนนี้เป็นอย่างไรครับ ?
 ตอบ : ดวงหมตอนนี้เป็นอย่างไร ? บอกแล้วไง ถ้าหากว่ายังประพฤติปฏิบัติแบบเดิมก็ตายเร็ว มองย้อนหลังไปตั้งแต่เด็กมาจนปานนี้ มีอะไรที่เราทำให้พ่อแม่และครอบครัวภูมิใจได้เหมือนกับคนอื่นเขาบ้างไหม ? โด เป็นควายมาจากปานนี้แล้ว มันถึงวาระที่จะคิดจะทำเพื่อนคนอื่นเขาเสียที เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมารเราทำเพื่อตัวเองทั้งนั้น แล้วที่ทำเพื่อตัวเองเมื่อทำได้ก็เองขวยเสียด้วย ใช้หัวแม่ตีนข้างซ้ายคิดมันจะคิดได้ดี อะไรๆ พอไปถึงจุดๆ หนึ่งแล้วควรจะพอรู้ อะไรดี อะไรชั่ว อะไรควร อะไรไม่ควร เรารู้หมดทุกอย่าง ตอนนี้มีมันเหมือนกับว่าเรายืนเดินเข้าบ่วงให้เขามัดเอง เราจะชักตีนออกมาเมื่อไหร่ก็ได้ แต่เราไม่ยอมรับเอง ประเภททนทุกข์ต่อไป ถ้าวันไหนมันมัดแน่นดีมันไม่หลุด มันเชือดเขาก็ช่วยอะไรไม่ได้เหมือนกัน

ถาม : เขาไม่เข้าใจหรือเปล่า ?
 ตอบ : มันไม่เข้าใจได้อย่างไร ก็พูดให้มันฟังอยู่คนเดียว คนอื่นก็ไม่เข้าใจ

ถาม : .....
 ตอบ : ถึงได้บอกไปว่าใช้หัวแม่ตีนคิด เด็กวัดเวลาเราประจบบอกว่าใช้หัวแม่ตีนคิด มันจะรู้แล้วว่ามันทำผิดแน่ๆ

ถาม : .....
 ตอบ : ใช่ มันควรจะมึนจุดที่พอ ทำมาขนาดนี้แล้ว อย่าเอาอย่าง ผลาญเสียจนพ่อแม่ไม่มีอะไรเหลือ มาสำนักฝึกก็ยังทำดีได้ไม่ตลอด เอ็งมันต้องทบทวนสังเกตใหม่ว่าคนอื่นดีกับเราจริงไหม ? ขณะเดียวกันบ้านเราพ่อแม่พี่น้องดีกับเราจริงไหม ? ถ้าเราทำอย่างนี้เพื่อนเห็นด้วยไหม ? ถ้าหากทำอย่างนี้ทางบ้านเห็นด้วยไหม ? และในขณะที่เดียวกันถึงเวลาที่เราไม่มี เพื่อนฝูงมัน

กระโถนข้างธรรมมาสน์

ช่วยเหลือเราไหม ? หากเราตระกล่าวปากทางบ้านทอดทิ้งเราไหม ? คิดแค่นี้เราก็จะรู้แล้วความประพฤติของเราที่คนอื่นเขาเห็นก็คือ ประเภทที่เรียกว่าสัปแชงเราอยู่ตลอดเวลา แต่ความเป็นพ่อแม่เป็นแม่เป็นพี่เป็นน้องคนอื่นเขาๆ ว่าเราอย่างนั้นบ้างไหม ? ขนาดคนอื่นเขาวิจารณ์เรายังไม่เลียงเลย แต่ทางบ้านก็ยังให้อภัยเราอยู่ตลอดเวลา เราควรจะทำอะไรเพื่อคนเหล่านี้บ้างไหม ?

ถาม : ยิ่งทำดีเท่าไร ยิ่งทำให้เขามองไม่ดี ?
 ตอบ : จำไว้ว่าคนเราถ้าตั้งใจทำดีมารมันจะขวาง คนรอบข้างสามารถเป็นมารได้ทั้งหมดมันเกิดจากการคลั่งจิตลโงของเข ถ้าหากว่าตั้งหน้าตั้งตาสู้ไปฟันฝ่าไปด้วยกำลังใจที่เข้มแข็งของเรา ก็จะมีฟันฝ่าไปได้ แต่ถ้าหากว่าไม่ยอมสู้ ยืนต้นเข้าไปให้เขาผูกแต่โดยดีก็ไม่ต้องไปไหนหรอก เสร็จแหงๆ

ถาม : คนเขาท้องแก่แล้วเขาต้องผ่าตัด ประมาณ ๑๕-๒๕ เดือนนี้ ?
 ตอบ : ไปดูฤกษ์สามดาวโน้น (ติดไว้กระຈกหน้าประตู)
 ถาม : เป็นวันที่ ๒๑ เป็นฤกษ์สองดาวคะ ?
 ตอบ : จะเหลือเพื่อแล้ว ๒ ดาวเขาเรียก มหาสิทธิโชค ๒๑ กันยายน (วันเยาวชนเป็นวันที่ ๒๐ หรือ ๒๑ มีใครจำวันเยาวชนแห่งชาติได้บ้าง)
 ถาม : มีฤกษ์ทำสัญญาด้วยไหมคะ ?
 ตอบ : ดีหมดแหละ จะเอาไปทำอะไรก็เชิญจะ พวกโจรเอาไปปล้นเขาฉันก็ไม่ว่า

ถาม : ฤกษ์ดาวโจรนี้มีไหมครับ ?
 ตอบ : อย่าลืมน่าสมัยก่อนเขาถือกันนะ เรื่องของฤกษ์ล่าง ฤกษ์บนที่ว่า

รูปที่ 22

หน้า 41-42

กระโถนข้างธรรมาส์

ไม่ได้คือ สมัยเด็กมีอาเจ็ยอยู่คนหนึ่งพอถึงเวลาน้ำเริ่มลงลมหนาวเข้ามา พอลมหนาวเริ่มโชยก็มันจะลอยหัว พอกุ้งมันลอยหัวก็จะไปจุดตะเกียงใช้ กระป๋องไล่ช้อนกัน คนอื่นช้อนไปเถอะแก่งงูสบหูหรือของแกดูดาวไปด้วย พอดาวดวงหนึ่งขึ้นปิบแกลงช้อนตกไม่เกิน ๓ ทีเต็มหม้อ กลับบ้านไม่ต้อง ไปแช่น้ำให้หนาวเปล่าๆ อยู่ลึลิมว่าโลกของเรายู่ในจักรวาล ดวงดาวทุก ดวงเขามีกำลังส่งเป็นการสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เอาแค่พระจันทร์ก็พอ ยิ่ง ทำให้เกิดน้ำขึ้นน้ำลงได้ใช้ใหม่ แล้วทำไมยิ่งกว่านั้นมันจะเป็นไปได้ล่ะ เพียงแต่ที่เราเห็นตรงจุดนั้นใหม่ ?

ถาม : น้องสาวมีคนแก่มากอายุ ๗๐ จะมาขอแต่งงาน น้องสาวอายุ ๓๙ แล้วยังสวยอยู่ แต่ดูท่าทางเขาคงจะแต่งงานด้วย ?

ตอบ : ถ้าเขาทำบุญด้วยดอกไม้ไหว้ได้แน่ จำได้ไหมหม่อมมิตดาทำ บุญด้วยดอกไม้ไหว้ ก็เลยได้ชู้ชกอายุ ๘๐ กว่า เพราะฉะนั้นคราวหน้าทำ บุญด้วยดอกไม้พลาสติกจะได้ประเภทหนุ่มสองพันปี

ถาม : (ถามเรื่องทำไมดีกับพ่อแม่)

ตอบ : ถ้าหากว่าเป็นพ่อเป็นแม่ก็หาโอกาสวันที่เหมาะสม อย่างวันพ่อ วันแม่ หรือวันปีใหม่ วันสงกรานต์ เอาดอกไม้ธูปเทียนไปขอขมาท่าน หาก ไปวันธรรมดาๆ โผล่พรวดพรตไปท่านอาจจะยื่นออกมาเพราะว่าท่านไม่เคยชินในความประพฤติของเรา เคยชินกับที่มันตรงข้าม เราก็ดำเนินที่ เหมาะแล้วก็เข้าไปเอ่ยปากขอให้อิทธิกรรมที่เคยล่วงเกินมาตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ รับรองได้ไม่มีพ่อแม่คนไหนใจร้ายใจดำตัดลูกขาด ตัดแต่ปากทั้งนั้น ถึงเวลา พ่อท่านเอ่ยให้อิทธิกรรมให้ก็จบเลย เรื่องอโหสิกรรมถ้าไม่ใช่แบบพระ อรหันต์คือ ทำดีจนหนีไปเลย เป็นอโหสิกรรมโดยอัตโนมัติ ก็ต้องให้เจothy

กระโถนข้างธรรมาส์

จำเลยอยู่ต่อหน้า แล้วก็ให้เอ่ยปากซึ่งกันและกัน กระแสกรรมมันจะขาดลง ไม่อย่างนั้นชาติหน้าอย่าเฟลอมิตรอบครวั มีเมื่อไหร่เจอแน่

ถาม : หลวงพ่อคะ ผู้หญิงบวชอันสงฆ์แบบผู้ชายไม่ได้ ?

ตอบ : ผู้หญิงถ้าเป็นสมัยก่อนเป็นภิกษุณีได้ แต่ปัจจุบันนี้ทำตัวให้เป็น พระอริยเจ้าตั้งแต่พระโสตาบันขึ้นไป ไม่ต้องบวชก็เป็นพระอยู่แล้วใช้ใหม่ ในเมื่อเป็นพระอยู่แล้วอันสงฆ์ยอมได้อยู่แล้ว

ถาม : ถ้าเกิดผู้ชายบวชพ่อแม่จะไม่ตกนรกอยู่แล้ว ?

ตอบ : ใครบอก เรื่องของการบวช อันสงฆ์ของการบวชจะส่งผลให้ ๑) ผู้บวชเอง ถ้าบวชพระมีอันสงฆ์ถ้าเป็นเทวดาอยู่ได้ ๖๐ กับปี ๒) คนเป็นพ่อเป็นแม่ได้ ๓๐ กับปี ๓) คนเป็นเจ้าภาพได้ ๑๕ กับปี ๔) คนตั้งใจช่วยงานได้ ๘ กับปี นั่นหมายความว่าต้องไม่ทำชั่วอย่างอื่น ถ้ากรรมชั่วหนักกว่าโอกาสไปปรับกรรมดีส่วนนั้นมันไปไม่ถึงต้องลงเสียก่อน กติกาอันนี้ก็คือ พอญาติจบเป็นสงฆ์เมื่อไหร่ก็ได้เลยออกจาก

โบสถ์ปืบสักบับก็ไม่มีปัญหาบุญเป็นของเราอยู่แล้ว สำคัญตรงที่อยู่ต่อ นี้แหละว่าทำอะไร อยู่ต่อทำดีก็บวกเพิ่มขึ้นไปต้นทุนเยอะขึ้น ถ้าอยู่ ต่อทำชั่วก็ทุนหายกำไรหด

ถาม : ถ้าในช่วงที่บวชอุทิศให้คนที่เข้ามาช่วยงานได้ไหมครับ ?

ตอบ : จริงๆ แล้วอุทิศหรือไม่อุทิศคนช่วยงานได้ เวรยาวจึงมัย คือช่วย งานอย่างหนึ่ง แล้วก็ได้ตัว บัณฑิตานโมทนาหมัย คือยินดีด้วยอย่างหนึ่ง ถ้าไมยินดีมันไม่มาช่วยอยู่แล้ว ละ ดีไม่ดีถ้าคนที่กำลังใจดี ได้โยเยกว่า เราเสียอีก

ถาม : ผู้หญิงนี้ถ้าตั้งใจสุดๆ พ่อแม่ได้อานิสงฆ์ไหมคะ ?

พระโอรสแห่งธรรมาสรี

ตอบ : ทำไมไม่ส่งลูกทำพ่อแม่ก็ได้อยู่แล้ว กับบอกแล้วว่าให้เป็นพระโสดาบันขึ้นไปเลย ถ้าเป็นพระโสดาบันเขาเรียกว่า “ พระ ” อยู่แล้วใช่ไหม ? ผู้ชายบวชยังไม่แห่หรือว่าจะเป็นพระ แต่ผู้หญิงนี่ไม่ได้บวชแต่ทำตัวเป็นพระก็ทำไรกว่ากันเยอะ พ่อแม่เขาเลี้ยงดูเรามา ไม่มีพ่อแม่เราจะเป็นตัวเป็นตนได้อย่างไร เท่ากับว่าท่านเป็นเจ้าของเราอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง ในเมื่อเวลาเราทำความดีอะไรมันมีส่วนของท่านอยู่แล้ว

ถาม : แม้ว่าท่านจะได้โมทนาหรือคะ ?

ตอบ : ผู้ชายบวชก็เหมือนกัน อานิสงส์การบวชเป็นอานิสงส์พิเศษในอรรถกถากล่าวเอาไว้ว่า พ่อแม่แยกทางกันในขณะที่ไม่รู้ว่ามีแม่ที่มีครรภ์ติดตัวไปด้วย เมื่อถึงเวลาแม่คลอดลูกนั้น ผู้อื่นเอาไปเลี้ยงอีกต่างหากเด็กเกิดมาไม่เห็นหน้าพ่อแม่เลย แต่ถ้าหากเด็กนั้นบวชวันไหนพ่อแม่ได้อานิสงส์ก็วันนั้น บุญบวชพระเป็นบุญอย่างเดียวที่ไม่ต้องโมทนา

ถาม : ในกรณีที่พ่อแม่เสียชีวิตไปแล้ว ?

ตอบ : ถ้าอยู่ในภพภูมิที่ไม่ลำบากได้ทันทีเลย

ถาม : ถ้าไปอยู่ภพภูมิที่ลำบากล่ะครับ ?

ตอบ : รอไปก่อน หลุดขึ้นมาเมื่อไรได้ทันที บุญไม่ได้ไป บุญก็ยังเป็นบุญอยู่ เพียงแต่รอว่าเมื่อไรจะมาเบิกเท่านั้นเอง

ถาม : การอธิษฐานให้บุญมาช่วยเรื่องโน้นเรื่องนี่บ่อยๆจะมีโอกาสไหม ?

ตอบ : มีโอกาสไหม ? ก็ถ้าหากวาระของกุศลเข้ามาถึง ก่อนที่เราจะตายเสียก่อนมันก็ต้องมี เขาเถาะตราบไตที่ยังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ตรงนั้น บุญยังมีความสำคัญ เวลาเขาเกิดอีกนานเราก็อย่าไปโมทนากับเขามากทำไปเถาะกุศลกรรมไม่ว่าจะส่งผลขึ้นกามาวจรสวรรค์ก็ดี ชั้นพรหมก็ดี

๔๕

พระโอรสแห่งธรรมาสรี

หรือว่าเป็นพระอริยเจ้าเข้านิพพานไปก็ดี พระอริยเจ้าทุกท่าน ๆ ก็สรรเสริญบุญทั้งนั้น เพราะว่ามันจะเป็นเครื่องมีส่งเราให้หลุดพ้นได้ถึงเวลาเขายิ่งจรรวชขึ้นไปดวงจันทร์หรือขึ้นไปอวกาศก็มีพ่อเชื่อเพลิงอยู่ใช่ไหม ? อันนั้นก็บุญส่งขึ้นไป พ่อขึ้นไปถึงเขาสลักทั้งเห็นไหมล่ะ ? ดูจากที่วีถึงเวลาคนปุ้มสลักท่อเชื่อเพลิงทั้ง ตอนเขากลับก็อาศัยแรงโน้มถ่วงของโลกดึงกลับมาได้ ก็ไม่จำเป็นต้องใช้แล้วเพราะหลุดไปในอากาศในสภาพที่ไร้น้ำหนักแล้ว ตอนที่พระอินทร์แรงดึงดูโลกนี้แหละต้องส่งด้วยจรรวเราจะหนีโลกก็ต้องส่งด้วยบุญเหมือนกัน

ถาม : จะอธิษฐานให้บุญช่วยผิดใหม่คะ ?

ตอบ : อธิษฐานไม่ใช่ความคิด ตั้งใจขอให้บุญเป็นอย่างไรอย่างนี้ไม่ใช่ความโลภ หากเป็นการเจาะจงว่าจะให้ส่งผลในลักษณะไหน มันเป็นการกำหนดไว้มาก่อน มันผิดพลาดไว้มาก่อน ถึงเวลาเราอยากได้อย่างนี้เอาอย่างอื่นมาเราก็ไม่รู้จะเอาไปทำอะไร คนหนาวสั่นจะเอาผ้าห่ม แทนที่จะได้ผ้าห่มดันได้จักรยานมาขี่สักคันหนึ่ง เอาไหมล่ะ ?

ถาม : ก็เลสเตอนี่อยากถูกหวยรางวัลที่หนึ่ง คนแถวบ้านถูกรางวัลที่หนึ่ง ?

ตอบ : ไม่ได้ว่าจะอะไร แต่จะถามว่าได้ชื่อหรือเปล่า ?

ถาม : ก็ไม่ได้ชื่อนี้ไงคะ อธิษฐานว่าจะไม่เล่นลอตเตอรี่ไม่เล่นหวยมานานหลายปีแล้ว แล้วก็วันหนึ่งฟังหลวงพ่อและฟังหลวงพี่ก็อึ้งนึกว่าถ้าตัวเองชื่อให้ลูกหมาอะไรอย่างนี้ ถ้าเกิดมันถูกแล้วเป็นผู้ปกครองเลี้ยงหมาจะได้ไหมคะ ?

ตอบ : อย่าไปขโมยหมาใช้ก็แล้วกัน

๔๖

รูปที่ 24

หน้า 45-46

พระโองการธรรมบาลี

ถาม : ถ้าอย่างนั้นเอาเงินของลูกหมาซื้อบ้าน อย่างนี้ก็ได้ใช่ไหมคะ ?
 ตอบ : อ้อ ก็โง่งมมาไง
 ถาม : โง่งมมา อ้อโง่ง และถ้าซื้อให้พ่อแม่ที่ตายไปแล้ว เรบอกซื้อบ้านให้น้องๆ อยู่และก็ให้ลูกได้ไหม เป็นมรดกได้หรือเปล่า ?
 ตอบ : คือมันพยายามจะแบ่งข้าง แต่ที่แน่ๆ ก็คือจะเอาสตางค์หมาไปใช้นั้นแหละ
 ถาม : ถ้าอย่างนี้เราจะไม่ซื้อด้วยแล้วก็ทำอะไร ?
 ตอบ : สังเกตไหมว่าพอเราคิดอย่างนี้ ความร้อนใจมันเกิดขึ้นแล้ว มันพุ่งช่านไปเรื่อยถ้าได้เงินมาเราจะทำโน่นได้เงินมาเราจะทำนี่
 ถาม : มีความสุขมากเลย คิดตั้งเยอะแยะ ?
 ตอบ : ใช่ แต่ถ้าหากว่าดูจริงๆ จะเห็นว่าจิตของเราไม่ได้มีความสงบเลยมันไปเรื่อย แล้วถ้าตายตอนนั้นล่ะเดี๋ยวก็ได้เกิดเป็นหนอนเกาะในลอตเตอรี่หรือ
 ถาม : ตอนนั้นอธิษฐานถ้าซื้อไม่ได้ไปนิพพานชาตินี้ ขนาดนั้นเลยนะะ มาตอนนี แหม ! คนไหนก็ถูก คนข้างบ้านถูก ?
 ตอบ : อันนี้แหละเขาเรียกกิเลสมันชวนใจ ให้ผิดสังขจะเสียหน่อยหนึ่ง ถึงเวลาผิดสังขจะแล้วกำลังใจไม่คิดแล้วเดี๋ยวเราก็ลืตกอ้อมอยู่กับเราๆหน่อยๆ ยังไม่เห็นสติสามารถละใจ เจ้าพวกนี้มีมือสุดยอดจริงๆ พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า อบาย (ทางคำ) มุข (ปากทาง) ปากทางลงสู่ที่ต่ำ “อบาย” ท่านบอกว่าถ้าสมมติซื้อห่วยได้คืน ผู้แพ้เสียตายทรัพย์สินผู้ชนะยอมก่อเวรนั้นมันเอาชนะไปแล้ว เอ็งได้เงินไปเดี๋ยวข้าจะเอาคืนให้ได้ ยอมทำให้ทรัพย์สินเสียหาย ไปที่ไหนก็ไม่มีคนเชื่อถือ ไม่มีคนคิดจะแต่งงานด้วย ไปเล่น

พระโองการธรรมบาลี

การพนัน เทียวกลางคืน คบคนชั่วเป็นมิตร ชี้อายุไม่ยอมทำงาน ไม่ทำเชื่อความซื่อเกียจไม่ทำงานกลายเป็นอบายมุขได้ แต่ขอให้เชื่อเถอะอะไรที่พระพุทธเจ้าพูดไม่มีผิดหรือ
 ถาม : เป็นอะไรไม่รู้ เกิดความเบื่ออย่างนี้ จะทำอะไรดีคะ ?
 ตอบ : เกิดความเบื่อบ้างให้เห็นจริงๆ ว่าจริง ๆ แล้วโลกนี้มันน่าเบื่ออย่างนั้นเอง เมื่อเราเห็นอย่างนั้นแล้วอาศัยกำลังของความเบื่อนั้นถอดถอนความอยากในใจของเราออกเสีย ในเมื่อเราเห็นแล้วว่ามันน่าเบื่อขนาดนั้นจริงๆ แล้วเรายังต้องการมันไปทำไม เราก็จะอาศัยกำลังของความเบื่อนั้น ถอดใจของเราออกมาจากในจุดที่มันยึดมันเกาะอยู่ในเมื่อเราเบื่อก็ดมดอยาก มันน่าเบื่อขนาดนี้ก็ไม่รู้จะเอาทำอะไร คนถ้าหมดอยากโอกาสเข้าถึงธรรมก็มหาศาลแล้ว
 ถาม : พูดถึงเรื่องเบื่อนี้ มันน่าเบื่อ ทำอย่างไรครับ ?
 ตอบ : ก็พิจารณาให้เห็นตามความเป็นจริงอย่างที่ว่ามีอีก ใจ ทุกสิ่งทุกอย่างมันเหลวไหลลึนดี ไม่มีอะไรทรงตัวเป็นแก่นสารสักอย่าง มันน่าเบื่อไหมล่ะ
 ถาม : ถ้าอย่างนี้หนูจะเลี้ยวเรื่องลอตเตอรี่ไม่ได้ ?
 ตอบ : เรื่องที่ประเภทบีบตัวเองอย่างนั้นก็อย่าไปเลี้ยว เกิดอะไรขึ้นมาโทษคนอื่นไม่ได้เลยนอกจากโทษตัวเอง เอาอย่างนี้คืออธิษฐานใหม่ อธิษฐานว่าถ้าบุญมันจะถูกห่วยจริงเดินไปขอให้เจอรางวัลที่ ๑ มันปลิวมา
 ถาม : ถ้าซื้อแล้ว จะรู้ได้อย่างไรคะ ?
 ตอบ : ก็ลมตีมาพอดี
 ถาม : ไหนๆ ก็ต้องตายไม่กลับมาเกิดอีก ขอรวยสุด ๆ ?

รูปที่ 25

หน้า 47-48

กระโถนข้างอรรมาสน์

ตอบ : หวยก็ไม่ซื้อ แต่อยากดูรางวัลที่ ๑
 ถาม : ถ้าจะซื้อก็กลัวผิดสัจจะตรงนั้น แต่อยากเลี้ยงบ้าง ?
 ตอบ : ไม่ต้องเลี้ยง ต่างวาดนี้เดี๋ยวนี้เด็กเหวแน่นอนเลย ตั้งสัจจะกับพระ แล้วเลิกเลี้ยงได้เลย เลี้ยงเมื่อไหร่ตกเหว เราทำตัวเราเอง จำไว้ว่าสิ่งต่างๆ ที่เราคิด เราทำทุกอย่างอาจจะเกิดจากการคล้อยของมาร เขารู้ว่าเราไปตรงๆ นี่เห็นฝีมือเร็ว มันก็จะให้เสียๆ เมื่อไหร่ที่ตกเหวที่มันซุดล่อไว้
 ถาม : อากิตยี่ที่แล้วมีปลวกขึ้นบ้าน ?
 ตอบ : เป็นรังใหญ่ หรือแค่ทางเดิน ?
 ถาม : รังใหญ่เลยคะ ?
 ตอบ : ถ้ารังใหญ่มีสองวิธีง่าย ๆ อย่างแรกเอา น้ำมันโซลาร์คริ่งมันไปเลย ทนหมื่นหลายวันหน่อย มันจะไม่เป็นอะไรเลยจะ พอน้ำมันโซลาร์เริ่มซึมเข้าไปในรัง มันได้กลิ่นก็เริ่มย้ายหนี แล้วเราค่อยไปแชะทิ้ง แล้วอีกวิธีหนึ่งคืออ่างรูนแรงหน่อย ใช้น้ำยาฆ่าปลวก พวกเซลลูลีไอร์ แต่ถ้ามันรู้ตัวน้ำมันตาย แต่น้ำมันนั้นจะไม่ตาย เพราะมันไม่ทำอันตรายตัวมัน
 ถาม : พอรันรุ่งขึ้น คุณพอไปเรียกบริษัทกำจัดปลวกมา แล้วให้เขาดูแลแล้วก็... ?
 ตอบ : เรื่องนั้นจริง ๆ แล้ว เป็นเรื่องของใครทำใครได้ แล้วเรื่องของบาปกรรม เรื่องของบุญ เรื่องของกรรม เขาว่ากันตรงไปตรงมา ใครทำใครได้ ใครทำโทษเกิดกับคนนั้น ใครทำบุญเกิดกับคนนั้น แต่มีอยู่อันหนึ่งว่าถ้าเราสั่งเขา เรามีส่วนด้วย แต่มันไม่หนักเท่ากับเราทำเอง หรือว่าหนักเท่ากันก็จริง แต่เนื่องจากว่ากำลังใจของเราไม่เจตนา

กระโถนข้างอรรมาสน์

ทำอย่างนั้น ส่วนของเรามันน้อยกว่าที่จะเสียด้วยซ้ำไป ต่อไปใช้วิธีที่ว่า ปลอดกัยดี ยอมทนหมื่นหน่อย ใช้น้ำมันโซลาร์คริ่งไปเลย ทั้งเอาไว้สักสองวัน แล้วค่อยแชะไปทิ้ง จริงๆ มันบ้านเขาเนาะ เคยพูดคำนี้หลายทีแล้ว แต่คนเขาไม่เข้าใจ คือพวกปลวกพวกสัตว์ถ้ามันเข้ามาในเขตของบ้านเราจริง ๆ ก็คือที่หากินของมันอยู่แล้ว แต่เราดันไปสร้างบ้านอยู่ตรงนั้น มันทำกับเราไปทีหลังเสียด้วยซ้ำไป ระวังเลย ถ้าหากว่าหนูในบ้านเยอะ เราใช้กิ่งยี่โต ตัดเป็นท่อน ๆ ทูบให้มันแตก แล้วก็ไปวางไว้บริเวณที่มันเคยไป มันจะไม่ไปอีกเลย ถ้าพวกมด ก็ใช้พวกเปลือกมะนาว มีบน้ำนำไปใช้ให้หมดก่อน เอาเปลือกไปวาง ๆ บริเวณที่มันเดิน ก็เลิกไป พอมันไปกันหมดก็ฉีดยากันไว้ ถ้าหากว่าที่มันฉีดยาลำบากก็เอาซอล์กันแมลงฉีดกันไว้ ช่วยได้เยอะ ไม่จำเป็นต้องฆ่ามันหรอก ถ้าเป็นพวกยุ่งแมลง ถึงเวลาเปิดประตูหน้าต่างเปิดมุ้งลวดไว้ให้หมด แล้วก็ฉีดยาใส่ข้างฝา พอกลิ่นมันเริ่มออกเจ้าพวกนี้มันก็หาทางบินออกไปเอง พอไปหมดแล้วก็ปิดประตูหน้าต่าง ฉีดยาอบเอาไว้
 ถาม : ถ้าหากว่าจู่จะไรมา ?
 ตอบ : ถ้าจู่เห่าก็ผิดผิดไปเลยจะ (พูดเล่นจะ) ถ้าจู่เข้าบ้านเกิดจากสาเหตุสองอย่าง อย่างแรกคือ บ้านรก รอบบริเวณบ้านรก จะมีกระดางต้นไม้ก็ดี สนามหญ้าก็ดี เขาจะมาหาอาหาร อย่างที่สองประเภทเราเลี้ยงอะไรบางอย่างหรือว่ามีสัตว์ที่เป็นอาหารเขา เช่นว่า บ่อปลา ประเภทปลาเล็กปลาน้อยจะกิน หรือประเภทกบเขียดมาไข่ พอมีสระมีบ่อ มันก็แหกกันมาไข่ ตรงนั้น ตัวที่จะกินมันก็ตามมาด้วย ถ้าเราแก้ไขพวกนี้ได้ มันก็ไม่มาให้เสียเวลาหรอกจะ มากี่ไม่มีกิน สักสามเดือนมาแล้ว จุงจางมันไล่กินตุ๊กแกมาที่

รูปที่ 26

หน้า 49-50

กระโถนเจ้าธรรมมาสน์

หลังคาห้องน้ำ พระเจ้าเข้าห้องน้ำ พอรู้โล้วก็อ้าวเลย ไม่รู้เหมือนกันว่าล้างกันหรือเปล่านั้น บอกว่าอาจารย์ครับมีงูเห่าอยู่ที่ห้องน้ำ ก็บอกเขาว่าไป เตียวจับให้ดูนดู พอไปถึงกลายเป็นงูเอง ว่าแล้วก็จับมันไปปล่อย ถ้าหากว่าพวกเราไม่กลัวนะ งูมันเป็นสัตว์ที่น่ารักเสียด้วยซ้ำ เพียงแต่ว่าพวกเราไปกลัวว่ามันเป็นสัตว์มีพิษมีอันตราย ไม่มีสัตว์ชนิดไหนที่อยากจะทำร้ายเรา ถ้าไม่โดนเราทำร้ายก่อน อย่างงูจงอางเหมือนกัน พอเข้าไปถึงก็ชูหัวขึ้นมา พอมันชูหัวก็เอาไม้เขี่ยหัวลงมา ก็จับหัวไปปล่อย อย่าไปตีมันนะ ถ้าตีเจ็บเขาก็กัดเอา เพียงแต่ว่าใจถึงพอใหม่ ที่จะเดินไปหามันแล้วเอาไม้เขี่ยหัวมันลงหน่อย ฮะ...ฮะ...ฮะ ของเราเอาไม้ยาวประมาณศอกเดียว เป็นไม้เรียวยาวๆ สำหรับตีเด็ก อาจารย์สมพงษ์แก่เล่นโน้เน่ ไม้ไผ่ยาวสามวา บอกว่าอาจารย์เอาอันนี้ดีกว่า ก็บอกไปว่าอันนั้นแล้วเจอมไปจับอีกหาไหนละ มันยาวเกินไป

ถาม : (ถวายสังฆทาน)

ตอบ : สิ่งที่เราทำไปแล้วก็ไม่จำเป็นต้องไปนึกถึงมันหรอกจะ ทำให้ใจหมองเปล่าๆ เวลาทำบุญ ทำกุศล ก็ค่อยอุทิศให้เขาไป อย่างที่หลวงพ่อก่านสอนว่า ให้อุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรบ่อยๆ ไซ้ใหม่? ก็ให้เขาไป แล้วบอกว่าคราวหน้าอย่ามาอีกนะ เตียวลำบากด้วยกันทั้งสองฝ่าย ก่าจัดหนูไซ้ทั้งยี่โต รู้จักใหม่ ไซ้ดอกขาวยก็ได้ ดอกแดงก็ได้ ไซ้ได้ทั้งนั้น ยางยี่โตจะเป็นพิษต่อหนู หนูจะไม่ยุ่งด้วย ขณะเดียวกัน ถ้าคนพลาดก็ตายเหมือนกัน ยางยี่โตมันจะกระตุ้นหัวใจให้เห็นเร็วผิดปกติ ถ้าใครเป็นโรคหัวใจอยู่ แอบให้กินสักหน่อยเตียวละก็ ประเภทเดินจนช็อกตายไปเอง อย่าไปทำเชียวนะ แล้วก็ก่าจัดปลวกใช้น้ำมันโซล่า หรือเซลส์ไดร์ แต่เซลส์ไดร์นี่อันตราย คือถ้า

๕๑

กระโถนเจ้าธรรมมาสน์

มันซึมลงไปเร็วแล้วยกขวานหนีไม่ทันก็อาจตายได้ พวกมด พวกแมลงก็ใช้วิธีไล่เขาไป มดเข้ามาอยู่ มันมีสองอย่าง อย่างแรก ก็คือ ถ้าเป็นหน้าแล้ง มันจะมาทานน้ำกิน หน้าน้ำใส่แก้วหรือใส่จานวางไว้ตรงมุมห้องก็ได้ เขาจะได้อันไหนก็ได้ หรือไม่มาก็ช้ำกันแมลงชนิดไว้ หรือชนิดกินเอาไว้ ถ้าหากว่าอีกอย่างหนึ่งคือว่าเข้าไปหาที่นอนเลย เพราะฉะนั้นต้องขยันหน่อย ประเภทกองเสื่อผืนคองหนึ่งสือ ถ้าขยันหน่อยเขาจะเข้าไปอยู่ด้วย แท้กันเข้าไป มันมียานิตหนึ่งที่ทำจากเปลือกส้ม เป็นลักษณะเหมือนสเปร์ปรับอากาศ ฉีดใส่ตัวมด มดจะไม่ตาย แต่มันจะไม่ชอบมากเลย รังกันพละ่านเลย แต่มันจะไม่ไปตรงนั้นอีก ไปดูๆเอาเนะ รากมันแพงหน่อย แต่ไม่เป็นอันตราย เหมือนเราไม่ชอบอะไรที่มันเหม็นๆ แล้วก็รังหนีอย่างนั้น เคยเจอไหม แต่อย่าไปฉีดใส่ตัวมันแรงๆ นะ เตียวน้ำท่วมจนมันตาย ไปไล่จ้อฉีดมันทีละตัว ก็มีสิทธิตายได้ เหมือนกัน วิธีจ่ากัดแมลงก็ผ่านไปแล้ว ใครอยากได้วิธีก่าจัดคนบ้างไหม?

ถาม : ฝ่ายันต์ (ยันต์เกราะเพชร) แต่ละสี นี้มีอะไรต่างกันใหม่ ?

ตอบ : ไม่มีอะไรหรอกจะ อาณาเขตเหมือนกัน แต่ว่าคนเรานั้นเกิดต่างวันกัน บางทีเขาอยากได้สีตามกำลังวันของตัวเองอย่างนี้

ถาม : (คอยเรื่องผลไม้ - นอกฤดูกาล)

ตอบ : กินตามฤดูจะดีกว่า เพราะจะเหมาะสมกับสภาพธาตุชั้นร่างกายในตอนนั้น สังเกตใหม่ว่าทุเรียนกับมังคุดจะออกหน้าเดียวกัน อันหนึ่งร้อนกินเข้าไป แล้วอีกอันหนึ่งเย็นกินตาม สายๆ ของทุกอย่างธรรมชาติจะให้มาดีแล้ว ธรรมชาติ เกิดโดยธรรมทุกอย่างที่เป็นธรรมชาติหรือที่เรียกง่าย ๆ ว่า ธรรมชาติ ปล่อยมันตามปกติของมัน มันจะพอเหมาะ

๕๒

รูปที่ 27

หน้า 51-52

พระโขนงเจ้าธรรมมาลี

พ่อควร พอดี สมควร บริบูรณ์ทุกอย่าง สังเกตสักทีแล้วกัน ถ้าเราทิ้งที่
ให้รักๆ เข้าไว้ ปลอ่ยให้ตื่นไม่โบยภูษาขึ้นของมันเอง มันจะพอเหมาะพอดี
เพราะว่ามันต้องการน้ำ ต้องการอาหาร ต้องการแสงแดดที่พอดีของมัน
อันไหนที่มันขึ้นมากเกินไป มันจะแห้งตายของมันเอง อย่างกิ่งไม้เล็ก ๆ ที่อยู่
ข้างในพุ่ม มันจะแห้งตายของมันเอง แต่กิ่งที่ได้รับแสงแดดมันจะไม่ตาย
คราวนี้ในจุดที่มันพอเหมาะ พอดี พ่อควร เราไปเพิ่มเข้า มันก็เกิน เราไป
ตัดมันก็ขาด ตอนหญ้าไปต้นหนึ่ง เห็นชัดเลยว่าตรงนั้นมันแห้งไปใช้ไหม
ลักษณะเดียวกับธรรมชาติของพระพุทธเจ้า ท่านบอกว่า เกวจะ
ประวิปถ์แห่ง สมบูรณ์ บริบูรณ์แล้ว ไม่ต้องไปเติม ไม่ต้องไปตัด มีหน้าที่
ทำตามอย่างเดียว

ถาม : .....
ตอบ : ก่อนมาสามสี่วัน สอพระ พระจะมีเรียนนักธรรม ตรี - โท -
เอก แล้วก็เรียนบาลี บาลีนี้สอเป็นเปรียญ ถ้าถึงเปรียญสามนี้เรียกว่าหา
มหาเปรียญ เปรียญสามเรียกว่าเปรียญตรี ถ้าหากว่าเรียนนักธรรมตรีจบ
ก็มีสิทธิได้ถึงเปรียญสาม ถ้าหากสอได้ในนักธรรมโท ก็มีสิทธิสอได้ถึง
เปรียญหก เรียนนักธรรมเอกจบมีสิทธิสอได้ถึงเปรียญเก้า คราวนี้พอ
สอพระ พระมันเยอะ ทั้งพระทั้งเณรด้วยกัน ๒๕ องค์ ตรวจการบ้านให้
เขา ตรวจข้อสอบให้เขา ปากกาหมึกหมดไปสองอัน เพราะเท่ากับว่าเรา
ต้องทำไป ๒๕ ครั้ง คือส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในลักษณะว่าตอบไม่ตรงคำถาม
ก็มี คอบผิดก็มี ก็เลยต้องแก้ไปเรื่อย แก้ไปแก้มาทำไมเขียนไม่ติดจะ หันมา
ดูอ้าว ! ปากกาหมึกหมด คือบางอย่างเขาไม่รู้แต่ว่าพยายามรักษาฟอร์ม
พยายามตอบ ตอบมาเขาก็หัวเราะไป ท้องไส้คลอนไปหมด เช่น ถามว่า

พระโขนงเจ้าธรรมมาลี

บาปที่หนักที่สุดเรียกว่าอะไร ? มีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ? บาปที่หนักที่สุด
ทางพุทธศาสนาเรียกว่า อนันตริยกรรม เขาตอบมาว่าโคตรบาป แต่มัน
ต้นตอบถูกว่ามีฆ่าพ่อ ฆ่าแม่ ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าถึงห้อ
พระโลหิต ทำสงฆ์ให้แตกกันอย่างนี้ แต่มันต้นเจ้าเชื่อไม่ได้เลยตอบว่า โคตร
บาป เราไม่ได้สอนอย่างนั้นสักหน่อย ตัวเองจำไม่ได้ แต่มันต้นนางพอร้ม
กลัวเขาจะรู้ว่ามันตอบไม่ได้ แล้วอีกรายหนึ่ง ก็ถาม ชื่อต่อไปนี้หมายถึงใคร
มีความสำคัญอย่างไร อย่างอลิตดาบส กมิลดาบส สิหนุยโสธรา ทิมพา
อย่างนี้ พอถึงสิหนุ เขาบอกว่า กษัตริย์เขมร เกียงมันไม่ได้เลย สิหนุ
กษัตริย์เขมรจริง ๆ ความจริงคือปู่ของเจ้าชายสิทธัตถะ เขาจะมีท่งว่า
ปู่สิหนุ ย่ากัญญา ตาอัญชนะ ยายโสธรา คราวนี้พอเราเจาะตรงกลางชื่อ
เดียว มันต้นตอบว่ากษัตริย์เขมร คือ มีมาชื่อเดียวมันไปไม่เป็น แต่ถ้า
ถามมาทั้งแผงเลยก็จะตอบได้ เอากับเขาสี พอ...กับตาอยู่ นั่นแหละ
เกศาแปลว่าอะไร ? หมอครับ โลมาแปลว่าอะไร ? ปลาครับ ตะเสียดใหม่?
เกียงมันได้ใหม่ละ โลมาปลาจริง ๆ แต่ละคน ก็มีเกศา โลมานะขา ทันตา
ตะโจ ผม ขน เล็บ ฟัน หนึ่ง เกศาตอบผม ถูกต้อง แต่ถ้าโลมา บอกปลา
ครับ เป็นไง ? ลูกศิษย์แต่ละคนกวนใหม่ละ คำถามว่าพระพุทธเจ้าบวชที่
ไหน ? รายหนึ่งตอบว่า ประเทศอินเดีย เราก็ก้าวหัวเลย อีกรายหนึ่งตอบ
ชมพูทวีป ยิ่งแมนไปใหญ่ จะแนะนำหัวคะแนน เลยให้ไปสองคะแนน จริง ๆ
จะให้ตอบว่าบวชที่ริมฝั่งแม่น้ำโนนาก็ถูกนี่เขาเก่ง ถึงเวลาตะแบงข้างไป
เรื่อย ๆ มีลูกศิษย์อย่างนี้ปวดหัวตายเลย อธิปไตยปฏิบัติ คือการ
ปฏิบัติที่ไม่ผิด มีกี่อย่าง ? คือ ๓ อย่าง อินทรีย์สังวร การสำรวมตา หู
จมูก ลิ้น กายใจ โภชนเมตตัญญตา รู้จักประมาณในการกินพอเหมาะพอ

รูปที่ 28

หน้า 53-54

กระโถนข้างธรรมาสี

ควรร ไม่มากเกินไปน้อยเกิน ซาคริยานุโยค ปฏิบัติธรรมของผู้ตื่นอยู่เสมอ คือเป็นผู้ดำรงสติสัมปชัญญะอยู่ตลอด เขาคอบ อปินณกปฏิปทา มีหลายอย่าง ตามมีก็อย่าง บอกรับหลายอย่าง เกินหนึ่งก็หลายอย่างใช่ไหม ? น่า

ถาม : (เรื่องกฐิน)

ตอบ : เริ่มตั้งแต่วันแรกที่ออกพรรษา ความจริงเขาใช้คำว่าจิวรกาล ฤดูที่พระทำจิวร จะเริ่มตั้งแต่แรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ ไปจนถึงกลางเดือน ๑๒ ถ้าไม่ได้ทานสังส์กฐิน ถ้ามีคนถวายผ้ากฐิน จะขยายไปถึงกลางเดือน ๔ ก็รวมว่า ถ้าจำพรรษาเลย ๆ ไม่ได้กฐิน ก็เดือนหนึ่ง แต่ถ้าหากว่าจำพรรษาแล้วได้รับกฐินด้วยก็ ๕ เดือน แต่ว่าระยะเวลาทอดกฐินจริง ๆ ก็คือ แรมหนึ่งค่ำเดือนสิบเอ็ด ถึงกลางเดือนสิบสอง สมัยก่อนเรียกว่าจิวรกาล เป็นเวลาที่พระเตรียมหาผ้าเพื่อทำจิวรของตัวเองให้สมบูรณ์ สมัยก่อนไปเก็บผ้าที่เขาทิ้งแล้ว มาซัก มาย้อม มาเย็บ ขึ้นเป็นจิวร เพื่อที่ว่าช่วงนั้นจะเป็นช่วงที่ฝนเริ่มหมดแล้ว หากผ้ามาทำจิวรเสร็จแล้วจะได้ เดินขุดงค์ต่อ ก็เลยเรียกว่าหน้าจิวรกาล พระพุทธเจ้าท่านผ่อนผันให้ในช่วงที่ทำจิวรหลายอย่างด้วยกัน เช่นว่า ฉันทะโกชานาได้ คตะโกชานา หมายถึงเวลาโยมนิมิต์ออกซื้ออาหาร ท่านไม่ให้ฉันทะโกชานา คมัยก่อนพระอยู่ด้วยกัน เป็นพันเป็นหมื่น หรืออาจเป็นแสนถ้าพระพุทธเจ้าอยู่ด้วย เกิดบ้านโน้นบอกขอนิมิต์พระคุณเจ้าไปรับข้าวมธุปายาส ของดีไม่เคยกินก็แหกกันไปเป็นแสน เล่นเอาเจ้าภาพเจ๊งไปเลย พระพุทธเจ้าท่านก็เลยห้ามไว้ว่า

กระโถนข้างธรรมาสี

ถ้าหากว่าโยมถวายอาหารออกซื้อให้กินไม่เกินสามคน ถ้าถึงสี่คนให้ปรับอาบัติ คือศีลขาดทุกองค์เลย ยกเว้นว่าหน้าจิวรกาลอย่างนี้ได้ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยได้ อาหารนั้นเป็นของภิกษุด้วยกันเอง ได้อย่างนี้เป็นต้น ก็จะมีข้อห้ามและข้อยกเว้นให้

ถาม : (กฐินมีกี่อย่าง)

ตอบ : มันจะมีจุลกฐิน คือการที่จะทอ, เย็บ, ย้อมผ้า ไปถวายภายในวันเดียวเสร็จ วันเดียวเลย เล่นตั้งแต่เริ่มสว่างก็ว่าไปเลย มาระยะหลังนี้ กฐินหลวงก็จัดเป็นจุลกฐิน แต่ก็จะมีสมณีน้องสมณีน้องหนึ่งที่จะวันเป็นสีขาวเอาไว้ ถึงเวลาเริ่มมาเสร็จก็ต้องรีบไปย้อม ตกแห้ง แล้วเอามากราน กฐิน สมัยนี้ถ้ากฐินหลวงเขาจะวันสีขาวไว้ให้ผืนหนึ่ง เพราะว่าคุณไม่ได้เย็บแล้วก็เอาไปย้อมเองก็แล้วกัน แต่บางความหมาย เขาหมายถึงผ้าผืนเดียว ไตรจิวร ก็คือ สมณผ้าถุง จิวรผ้าห่ม สังฆาก็คือผ้าซ้อนห่ม พอถึงเวลาหน้าหนาวก็เอามาห่มซ้อนได้ คราวนี้ผืนใดผืนหนึ่งมีไม่ครบไตร เรียกว่าจุลกฐิน แต่ถ้าเป็นมหากฐินมีครบไตรและไม่ได้ถวายคนเดียว ประเภทบางวัดมีก็องค์เขาถวายหมดเลย กฐินนี้เป็นสังฆทานจำกัดเขต เพราะว่าปีหนึ่งมีโอกาสถวายได้หลังจากออกพรรษาแล้วเท่านั้น เลยกลายเป็นอันสังส์พิเศษ หลวงพ่อท่านบอกว่าบุคคลใดก็ตาม ถ้าได้เป็นเจ้าภาพกฐินสามปีติดกัน ทำอะไรให้คนสองตัวไปหมด ท่านให้สังเกตุจุดนี้ ของเราเองจะรับเป็นเจ้าภาพกฐินลำบากใช่ไหม ? ใครส่งของมากก็ใส่ไปหะ สาธุขอเป็นเจ้าภาพด้วยคนนะ ง่ายดี ไม่เปลืองตั้งแต่เยอะ กฐินอย่างที่สาม เป็นกระถินจิม้นำพริกจะ ทำอะไรทำง่าย ๆ ทำเป็นไม่ต้องจ่ายเยอะ บุญเยอะต่างหาก การทำบุญสำคัญตรงสละออก และก็ทำเป็น ถ้าหาก

รูปที่ 29 หน้า 55-56

กระโถนข้างธรรมาสี

สละออก และทำเป็น ทำน้อยก็ได้มาก ส่วนใหญ่จะไปคิดว่าต้องทำอะไรๆ ถึงจะได้มาก ไม่ใช่

ถาม : (อากาศหนาว)

ตอบ : ถ้าหากว่าอากาศต่ำสุดสูงสุดของภาคกลางนี้ จำไว้เลยว่า อ.ทองผาภูมิ เอาไปกินเลียเก้าสิบเปอร์เซ็นต์ บางทีก็จะมี อ.ชัยบาดาลของลพบุรีแย่งไปได้บ้าง แต่ว่าอันนั้นส่วนใหญ่ก็น้อยครั้ง เมื่อไร ๆ ก็ทองผาภูมิ เขามองว่าที่ใหม่เริ่มมากที่นั่นจะเย็นมาก แต่คราวนี้ ของเขามีสายไปด้วยก็เย็นหนักเขาไปอีก แร่ธาตุจะดูดความร้อนความ เย็นได้เร็วและคายเร็ว พอถึงเวลาสักสี่ห้าโมงเย็น มันเย็นบีบ รู้สึกได้เลยว่า ความเย็นมันไหลเข้ามา แล้วพอลงวันมันก็คายความเย็นเร็ว ช่วงเช้า อาจลึบกว่าดวงคา พอช่วงบ่ายว่าไปลึกลับลึบกว่า แร่ธาตุดูดความเย็น ความร้อน คายความเย็นความร้อนได้เร็ว โดยเฉพาะทองเยอะมาก ไปได้ ชุดกันเอาเองแล้วกัน

ถาม :

ตอบ : เดือนตุลาคมทุกปี จะเป็นวันเกิดหลวงพ่ ที่บ้านสายลมถึงหลวง พ่จะมรณภาพไปแล้วเขาก็ยังทำงานวันเกิดต่อมา คราวนี้ว่าเดือนตุลาคม ทุกปลายเดือนของปีเหมือนกันเป็นวันมรณภาพของหลวงพ่ คกลงว่าต้น เดือนจัตวาเกิด ปลายเดือนจัตวาตาย เดือนเดียวกัน แป็บเดียวเองสิบปี แล้ว กลายเป็นลูกไม่มีพ่อแม่แล้ว ทนหลวงพ่ใหม่พวกเขา ?

ถาม : ไม่ทันคะ ?

ตอบ : น่าดีใจด้วย ถ้าทันคงโดนท่านตำหนิไปแล้ว ไม่เป็นไรจะ คือว่า แบบเดียวกับถามว่าเราทันพระพุทธเจ้าใหม่ ? ไม่ทันหรอก แต่ว่าคำสอน

๕๗

กระโถนข้างธรรมาสี

ของท่านมีใช้ใหม่ ? เราปฏิบัติตาม ก็ได้ผลจริง ๆ คนที่ถึงแม้ยังทันพระ พุทธเจ้า แต่ไม่ปฏิบัติตามคำที่ท่านสอน พระพุทธเจ้าท่านบอกว่าจะให้จับ ขายสังฆาฏิอยู่เขาก็ไม่เห็นตกตาด แต่บุคคลใดก็ตามตั้งใจนำสิ่งที่ตกตาด สอน ตั้งใจไปประพฤติปฏิบัติตาม ตั้งใจทำกาย วาจา ใจ ของตนให้เป็น ผู้ บริสุทธิ์ ต่อให้อยู่ห่างไกลแค่ไหนก็เหมือนเกาะขายสังฆาฏิของตาดตกอยู่ แล้วใครสักว่า โยธัมมมัง ปัสสดี โสมัง ปัสสดี ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา คราวนี้หลวงพ่อก็คือเหมือนกัน พวกเราถึงไม่ทันก็จริง แต่ว่าหนังสือของท่าน มีอยู่ เทปของท่านมีอยู่ ทำไปเกิดจะ ถ้าคิดชัดตรงไหน ไปไม่รอด แวะมา ถามอาตมาแล้วกัน ถ้าตอบได้ จะช่วยตอบให้

ถาม : ตอนแรกรู้สึกท้อใจมากที่ไม่ทันหลวงพ่ แต่พอตอนหลังเริ่ม ปฏิบัติธรรมตามที่หลวงพ่สอน ก็รู้สึกว่าตอนนี้ไม่เสียใจแล้ว ?

ตอบ : จะ ยิ่งทำก็รู้สึกว่ายิ่งใกล้หลวงพ่ไปทุกที ถ้าทำถึงที่สุดก็ไปอยู่ กับท่านเอง ก็เลยกลายเป็นว่าไม่มีอะไรที่ต้องเสียใจ ตั้งหน้าตั้งตาทำไป สิ่งที่ท่านสอนก็คือธรรมะของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนก็เพื่อประโยชน์ ของเราทั้งนั้น พระพุทธเจ้าสอนไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของใคร ก็เพื่อ ประโยชน์ของเราทั้งนั้น การที่ท่าน ท่านบอกว่า ทมมาโน นียโยโหติ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก ก็ได้รับความรักความเมตตา การสละกระทะที่ตอบแทน มา จากคนอื่นเขา การรักษาศีลก็เพื่อตัวเราทั้งนั้น ท่านบอกว่าถ้าเราไม่ยอม ให้ใครเขามาฆ่าเรา เราก็อย่าไปฆ่าใคร ไม่อยากให้ใครไปลึกลับโมฆะของ เรา ก็อย่าไปลึกลับโมฆะของใคร ไม่อยากให้ใครไปแย่งคนที่เรารัก เราก็ อย่าไปแย่งคนที่รักของใคร ไม่อยากให้ใครเขาโกหก เราก็อย่าไปโกหกใคร อยากเป็นผู้มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ก็อย่าไปกินเหล้าเมา ยา อย่าไปทำให้

๕๘

กระโถนต่างธรรมมาสน์

เสียสติสัมปชัญญะไป ส่วนการภาวนา มันเป็นประโยชน์ในปัจจุบัน คือ **ทวิภูตรัมมิกัตตประโยชน์** หมายความว่า ถ้ากำลังใจของเรามั่นคงเป็นผู้มีสติอยู่ รู้เท่าทันความเป็นไปของชีวิต ปล่อยได้ วางได้ เราก็เป็นผู้มีความสุขอยู่ในปัจจุบัน

ถาม : .....

ตอบ : อันแรกเรียกว่า**ทวิภูตรัมมิกัตตประโยชน์** ประโยชน์ในปัจจุบัน อันหลังเรียกว่า**สัมปราคิธรรมประโยชน์** ประโยชน์ในอนาคต คือว่ากำลังใจทรงตัว ย่อมไปสุดดี ทรงตัวน้อยไปสวรรค์ ทรงตัวปานกลางไปถึงพรหม ถึงที่สุดไปนิพพาน สิ่งที่ทำสอน สอนแล้วเพื่อตัวเราเองทั้งนั้น ไม่ว่าในทานในศีล ในภาวนา เราทำเราได้ แล้วสำคัญที่สุดตอนที่พระองค์ที่สืบท่านแสดง ท่านบอกว่าเรื่องของธรรมะ ใครทำ ใครได้ ทำแทนกันไม่ได้ ถ้าหากว่าอยากได้ดี อยากไปนิพพานก็ให้ตั้งหน้าตั้งตาทำไป มีแต่ไปเที่ยวอธิษฐานขอจากคนอื่นมันไม่ได้หรอก ท่านบอกถ้าขึ้นไปนิพพาน ๆ ฉันก็ไม่มี กลายเป็นมารจนพอดี มันให้กันไม่ได้ เพียงแต่ว่าผู้ใดที่ต้องการ อยู่ในลักษณะที่เป็นกำลังใจ ท่านก็ให้ แต่ท่านก็จะแทรกข้อคิดอยู่ตลอด

ถาม : มีผู้ว่าหนึ่ง มีความรู้สึกที่ไม่สบาย เวียนหัว แล้วพอไปเข้าห้องน้ำ แล้วรู้สึกหน้ามืด พอหน้ามืดตอนนั้น จิตมันนึกคิดขึ้นมาว่า เราเป็นอย่างนี้ เพราะมีร่างกาย พอดีอย่างนี้แล้วรู้สึกมืดไปหมดเลย ไม่รู้ตัว ?

ตอบ : คืออย่างนั้นแสดงว่ากำลังใจของเราใช้ได้จะ ถึงเวลาเกิดเวทนาเกิดความเจ็บไข้ได้ป่วยกับร่างกายขึ้นมา เราสามารถนึกถึงข้อธรรม คำสอนได้อะไรได้ ตอนนั้นถ้าตั้งใจหน่อยเดียวว่าถ้าตายตอนนี้เรา

๕๕

กระโถนต่างธรรมมาสน์

ไปนิพพาน ก็สบายเลย แสดงว่าลูกพ่อจริง ๆ หลวงพ่อท่านก็ไปหน้ามืดอยู่ในห้องน้ำ แล้วท่านไม่ได้หน้ามืดเลย ๆ หล่นจากโถส้วมไปกองกับพื้นเลย เสร็จแล้วท่านก็ถอดสำหรับพยายามทรงตัวถอดกลอนออกมา แล้วมาล้มหมอบอยู่หน้าห้องน้ำ ท่านบอกว่า เดี่ยวคนมันไปลือว่าฆ่าตายคาโถส้วม ลูกศิษย์จะขายหน้าเขา ก็เลยตะกายออกมาตายข้างนอก หมดลมอยู่พักหนึ่ง พระท่านโลกลับมา ก็เลยต้องฟื้นใหม่

ถาม : แล้วตอนนั้นที่มันรู้สึกว่ามีดีไปนั้นเป็นอย่างไรคะ ?

ตอบ : อันนั้นมีอยู่สองอย่างจะ คือว่า **สติมันขาดไป** เพราะว่าเวทนาที่เกิดขึ้นมันบีบคั้น อีกอย่างหนึ่งก็คือว่า**สติพอเป็นฌานอยู่บ้างแต่ว่าตามไม่ทัน** พอตามไม่ทัน ก็ตัดไปเลย ๆ ลักษณะนั้นเหมือนกับรูปไป อากาศมันใกล้เคียงกันมาก ต้องสังเกตดูให้ดี แต่ว่าถ้าทำในลักษณะนั้นได้ก็สบายใจได้เลยว่าอย่างน้อยกำลังใจของเราจะเกาะความดีได้อยู่บ้าง แต่อย่าไปประมาทนะ หมั่นทำบ่อย ๆ อาตมาตอนป่วยหนักคราวก่อนนี้ เกาะไม่ปล่อยเลย เขาจะหามไปเผาทิ้งเสียแล้ว ถึงเวลาอาการเจ็บไข้ได้ป่วยมันเกิดขึ้นหนัก ๆ ถึงเวลาก็จับอารมณ์ภาวนาเพื่อหนีความทุกข์ของร่างกายปรากฏว่าจับแน่นไป เขาจะเอาไปเผาเสียแล้ว อย่าพยายามเลียนแบบจะคนไม่เข้าใจเขาจะจับไปเผาแล้วจะยุ่ง

ถาม : แต่ก่อนที่จะรูปไป จิตมันรู้ตัวว่ามันเวียนหัว แต่ไม่มีความทุกข์ ?

ตอบ : จะ มันจะรู้เท่าทันมัน แต่ขณะเดียวกัน จิตก็พร้อมที่จะรับมัน ตอนนั้นนึกถึงพระได้เลยจะ ถ้าหากว่าเราตายตอนนี้ขอไปอยู่กับพระที่นิพพานกับท่านแล้วกัน ทำอารมณ์ใจสบาย ๆ มันจะเป็นจะตายเรื่องของมัน ถ้ามันล้มตาดันขึ้นมา เราก็ทุกข์ต่อไป ถ้ามันไม่ล้มตาดันขึ้นมาเราก็สบายไปเลย

๖๐

รูปที่ 31
หน้า 59-60

กระโถนข้างธรรมมาสน์

อาดมาพยายามทำหลายทีแล้ว ทีนี้ทุกที ก็ขอยกคนมาใส่พระพิไล
 ตาม : (เกี่ยวกับสุขภาพหลายตา)
 ตอน : มีอยู่สมัยหนึ่ง จะมีพระอยู่หลายคณะ พอออกพรรษาแล้วก็จะไป
 กราบพระพุทธรูปที่เขตรวันมหาวิหารโน้น คณะหนึ่งเดินทางมาทางราบ
 ชาวบ้านเขาเห็นก็นิมิตต์เข้าไปเลี้ยง ตอนที่เขาประเคนอาหารพระอยู่
 ปรากฏว่าไฟมันไหม้ไปติดที่เสวียนหญ้าที่เขาเอาไว้รองหม้อ สมัยก่อนจะ
 ใช้หม้อดิน เขาจะเอาหญ้ามามัดคดเป็นกลม ๆ สำหรับเอาหม้อวางไว้ มัน
 จะไต่ไม่แตก ไม่หก ไม่ล้ม ไฟไหม้ไปติดเสวียนหญ้าแล้วลมตีมันลอยขึ้นไป
 ปรากฏว่าอีกด้านหนึ่งบินผ่านไปสวมจับเข้าพอดีเลย โถนใหม่ร่วงลงมา
 ดาย พระก็แปลกใจว่า เออหนอนขนาดอยู่บนอากาศขนาดนั้นยังโถนไฟไหม้
 ร่วงลงมาตายได้ จะต้องมီးอะไรที่เป็นเบื้องหลังชนิดที่เรียกว่าคิดไม่ถึง
 หนอนจำเราจะต้องไปถามพระพุทธรูปก็ตั้งใจเดินทางไป อีกคณะหนึ่ง
 มาทางทะเล อาศัยเรือเขามา ปรากฏว่าเรือแล่น ๆ อยู่ ทั้ง ๆ ที่ลมสงบแต่
 เรือไม่ไป ติดอยู่ เหมือนกับว่าทั้งสมอย่างนั้น แก่ไขอย่างไรก็ไปไม่ได้ นาย
 เรือก็เลยคิดว่าคนกาลกิณีจะต้องเกิดขึ้นแล้วในสถานที่ของเรา ก็เลยทำ
 จลาจลให้จับ ปรากฏว่าไปจะเอาเมียสาวสวยแข่งของนายเรือพอดี ก็เลย
 ให้จับใหม่สามครั้ง ปรากฏว่าจับก่อน จับหลัง จับตรงกลาง ก็ได้คนเดียว
 นั่นแหละ นายเรือก็เลยตัดสินใจเพื่อให้คนทั้งหลายอยู่รอด ก็ต้องสละภรรยา
 ตัวเอง เลยจับภรรยาโยนน้ำไปเสีย เรือก็แล่นต่อไปได้ พระที่ติดเรือไปด้วย
 ก็คิดว่า คนเราทำกรรมอะไรถึงปานนั้นหนอ จำเราต้องไปถามพระพุทธรูป
 ส่วนอีกรายมาทางป่าและเขา คราวนี้พอกำลังก็มาขอพักที่วัดแห่งหนึ่ง ซึ่ง
 เป็นวัดป่ามีถ้ำใหญ่ พระเจ้าถ้ำก็จัดที่นอนให้อยู่ในถ้ำ มาด้วยกันเจ็ดองค์

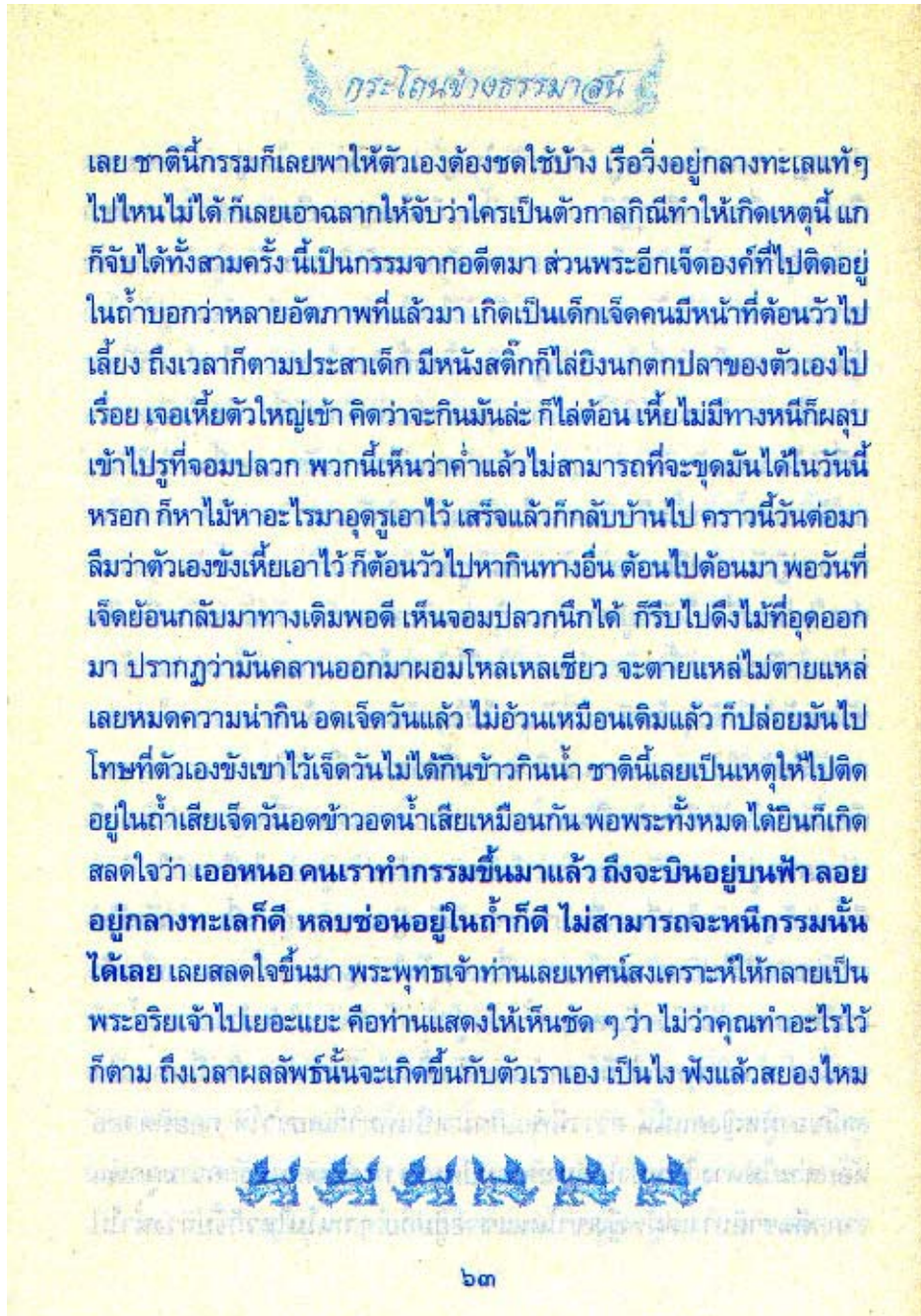
๖๑

กระโถนข้างธรรมมาสน์

ปรากฏว่าขณะทีนอนอยู่ มีก้อนหินใหญ่ ท่านใช้คำว่า ใหญ่เท่าเรือนยอด
 เรือนยอดนี้หมายถึงกฎกัมมียอดสมัยนั้นะ หินใหญ่เท่าเรือนยอดตกลงจาก
 เขามาอุดปากถ้ำไว้พอดีเลย พอตอนเช้าพระเจ้าถ้ำเห็นก็ตกใจ รีบเกณฑ์
 ชาวบ้านมาช่วยกันมัด ช่วยกันแะ ดึงยังไ้ก็ไม่ออก พระท่านก็อยู่ข้างใน
 นั้นแหละ พอถึงวันที่เจ็ดปรากฏว่าหินมันกลิ้งออกไปเลย ๆ ไม่ต้องให้ใคร
 ทำอะไรเลย เจ็ดองค์ก็หิวโหออกมาเขียว จนกระทั่งแดดขึ้น กินกันอิ่มหน้า
 มีเรียวมีแรงดีแล้ว ก็คิดว่า เออ เราทำกรรมอะไรมาหนักขนาดนี้ะ ถึงได้มา
 อดข้าวอดน้ำมาตั้งเจ็ดวัน พอไปถึงพระเขตรวันมหาวิหารก็ต่างคนต่าง
 กราบปฏิสังขารเรียบร้อยแล้ว ท่านก็พูดถามกันว่าเกิดอะไรขึ้นพวกกรรม
 ต่าง ๆ อย่างนี้ถึงได้มีอยู่ พระพุทธรูปท่านก็บอกว่า อีกด้านหนึ่งสมัยหนึ่งเป็น
 ชาวนา วิชของแกดื้อมาก ทำอย่างไรก็ไม่ยอมไถนา แกเลยเอาฟางมาฉวัด
 พันคอวัวไว้ แล้วจุดไฟเผา วัวมันทนไม่ไหวก็ตาย แกต้องตายเพราะไฟตาม
 กรรมที่สร้างไว้ตลอด ๕๐๐ชาติ คราวนี้อีกรายหนึ่งที่เป็นภรรยาของนาย
 เรือนั้น หลายชาติที่แล้วเป็นภรรยาของนายพราน คราวนี้สามีตาย ตัวเองก็
 ประเทหอยู่สองคนกับหมา หมาที่เป็นหมาหนักล่ำอยู่แล้ว ไปไหนก็ไปด้วย
 ทีนี้คนก็พูดเขาไปเรื่อยเรื่อยว่า พรานผู้หญิงเขามาแล้ว เดี่ยวล่าสัตว์ได้
 เราจะขอแบ่งไปกินบ้างอะไรอย่างนี้ แชวกันไปแซวกันมา พอหลายวันเข้า
 แกก็อายุ เลยใช้วิธีว่าจับหมาเอาหม้อผูกคอ เอาทรายใส่แล้วลกลังน้ำ ก็
 จมน้ำตาย พระพุทธรูปก็บอกว่าหมาตัวนั้นในอดีตชาติ ชาติหนึ่งเคยเป็น
 สามีของผู้หญิงคนนั้น คราวนี้พอเกิดมาเป็นหมาก็เลยจำได้ คอยติดสอย
 ห้อยตามไม่ห่าง ใครเข้าใกล้มาก็คอยป้องกัน ทำด้วยความรักความผูกพัน
 จากอดีตชาติมา แต่ผู้หญิงเขาโดนแซวอยู่บ่อย ๆ หนไม่ไหวก็จับถ่วงน้ำไป

๖๒

รูปที่ 32

รูปที่ 33
ปกหลังสุดท้าย